

Banca Națională a Moldovei

Conturile internaționale ale Republicii Moldova

Trimestrul II 2024
(date provizorii)

Contul curent

-698 mil. USD
(-17% la PIB)

Contul financiar

-530 mil. USD
(-13% la PIB)

Erori și omisiuni

-151 mil. USD

Poziția investițională internațională

-5 641 mil. USD
(-33% la PIB)

Datoria Externă

9 741 mil. USD
(57% la PIB)

NOTE

Pentru o mai bună înțelegere și interpretare corectă a datelor prezentate în această notă analitică, vă rugăm să țineți cont de următoarele precizări:

¹ La situația din trimestrul II 2024, tranzacțiile economice cu Ucraina nu sunt reflectate la **CSI**, dar la **alte țări**. Pentru asigurarea comparabilității, datele pentru toate perioadele analizate au fost ajustate similar;

² În unele cazuri sunt posibile diferențe nesemnificative între totaluri și suma componentelor, ce au la bază rotunjirea datelor;

³ În cazul în care informațiile și datele prezentate în această notă analitică sunt preluate în alte lucrări, publicații sau prezentări, este necesar de menționat sursa în mod explicit. Citarea corectă a sursei contribuie la respectarea integrității informațiilor și analizelor elaborate de către **BNM**;

⁴ Datele prezentate în această notă analitică reflectă situația de la data de **30.06.2024** și includ toate informațiile disponibile până la această dată, ce vor fi actualizate în cadrul notelor analitice următoare conform politicii de revizuire a indicatorilor statistici ai Conturilor internaționale(www.bnm.md). Pentru a consulta cea mai recentă versiune a raportului, rugăm să verificați calendarul de diseminare a datelor de pe pagina web oficială **BNM**.

Cuprins

Contextul național și internațional	1
I. Balanța de plăți a Republicii Moldova în trimestrul II 2024 (date provizorii)	3
1. Contul curent	4
1.1. Comerțul exterior cu bunuri	5
1.2. Balanța serviciilor	12
1.3. Balanța veniturilor primare.....	14
1.4. Balanța veniturilor secundare.....	15
<i>Remiteri personale (articol suplimentar la balanța de plăți)</i>	<i>16</i>
2. Contul de capital	18
3. Contul financiar	19
II. Poziția investițională internațională la 30.06.2024 (date provizorii)	22
III. Datoria externă brută la 30.06.2024 (date provizorii)	28
1. Datoria externă publică	29
2. Datoria externă privată.....	32

Lista diagramelor:

Diagrama 1. PIB, indicii volumului fizic (% față de același trimestru al anului precedent).....	1
Diagrama 2. Indicatorii gradului de deschidere a economiei (%)	2
Diagrama 3. Balanța de plăți a Republicii Moldova – componente principale (mil. USD).....	3
Diagrama 4. Contul curent – componente principale (mil. USD)	4
Diagrama 5. Balanța comerțului cu bunuri, pe zone geografice (FOB-FOB).....	6
Diagrama 6. Principalii parteneri comerciali (mil. USD)	6
Diagrama 7. Exportul și importul de bunuri pe categorii și zone geografice	7
Diagrama 8. Importul de produse energetice și electricitate (prețuri FOB), (mil. USD)	9
Diagrama 9. Balanța serviciilor	12
Diagrama 10. Exportul și importul de servicii, pe principalele tipuri, în trimestrul II 2024, mil. USD.....	13
Diagrama 11. Evoluția veniturilor primare	14
Diagrama 12. Evoluția veniturilor secundare, componente de bază	15
Diagrama 13. Remiterile personale, pe componente și zone geografice.....	16
Diagrama 14. Evoluția contului de capital	18
Diagrama 15. Contul financiar, active și pasive pe categorii funcționale, în trimestrul II 2024 (mil.USD)	19
Diagrama 16. Împrumuturi externe (pasive, fără cele intragrup), valorificări și rambursări, în trimestrul II 2024 (mil. USD)	21
Diagrama 17. Principalii creditori ai administrației publice, în trimestrul II 2024	21
Diagrama 18. Poziția investițională internațională netă, la sfârșitul perioadei, pe sectoare instituționale (% la PIB)	23
Diagrama 19. Structura activelor financiare și pasivelor externe, pe categorii funcționale, la sfârșitul perioadei (%)	24
Diagrama 20. Indicatorii suficienței activelor oficiale de rezervă, la sfârșitul perioadei	25
Diagrama 21. Poziția investițiilor directe**, capitalul propriu, pe zone geografice, la sfârșitul perioadei	26
Diagrama 22. Investițiile directe, capitalul propriu acumulat la 30.06.2024, pe activități economice (conform CAEM-2)	26
Diagrama 23. Structura activelor financiare și ce a pasivelor externe, pe scadențe, la sfârșitul perioadei (%)	27
Diagrama 24. Evoluția datoriei externe publice, la sfârșitul perioadei, pe scadențe (conform maturității originale) și pe instrumente (mil. USD)	29
Diagrama 25. Structura pe creditori a datoriei externe publice, la sfârșitul perioadei (%)	30
Diagrama 26. Datoria externă privată, la sfârșitul perioadei (conform maturității originale), (mil. USD)	32
Diagrama 27. Structura datoriei private, pe sectoare instituționale, la sfârșitul perioadei (mil. USD)	33
Diagrama 28. Structura pe creditori a datoriei private, la 30.06.2024	33

Lista tabelelor:

Tabelul 1. Indicatorii macroeconomici principali ai Republicii Moldova	2
Tabelul 2. Balanța de plăți a Republicii Moldova (MBP6), agregate principale (mil. USD)	3
Tabelul 3. Principalele componente ale contului curent al balanței de plăți, raportate la PIB	4
Tabelul 4. Contribuția principalelor categorii de bunuri la modificarea totală (p.p.).....	8
Tabelul 5. Contribuția principalelor categorii de servicii la modificarea totală (p.p.).....	12
Tabelul 6. Balanța serviciilor de informatică, pe principalele tipuri	13
Tabelul 7. Sursele de acoperire a necesarului net de finanțare, fluxuri financiare nete.....	19
Tabelul 8. Investiții directe, intrări și ieșiri de capital (mil. USD).....	20
Tabelul 9. Indicatorii principali aferenți poziției investiționale internaționale, la sfârșitul perioadei (MBP6).....	22
Tabelul 10. Poziția investițională internațională (MBP6), (mil. USD).....	22
Tabelul 11. Datoria externă brută, la sfârșitul perioadei.....	28
Tabelul 12. Indicatorii principali aferenți datoriei externe, la sfârșitul perioadei.....	28
Tabelul 13. Serviciul datoriei externe, plăți efective	29
Tabelul 14. Datoria externă publică: scadența restantă pe termen scurt, pe sectoare, la sfârșitul perioadei (mil. USD).....	30
Tabelul 15. Datoria externă sub formă de împrumuturi, alocări de DST și titluri de angajamente, pe creditori, la sfârșitul perioadei (mil. USD)	31
Tabelul 16. Datoria externă privată: scadența restantă pe termen scurt, pe sectoare, la sfârșitul perioadei (mil. USD).....	34

Lista abrevierilor:

AID – Asociația Internațională pentru Dezvoltare
BCDMN – Banca pentru Comerț și Dezvoltare a Mării Negre
BDCE – Banca pentru Dezvoltare a Consiliului Europei
BEI – Banca Europeană pentru Investiții
BERD – Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BIRD – Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BNM – Banca Națională a Moldovei
BNS – Biroul Național de Statistică
BM – Banca Mondială
CFI – Corporația Financiară Internațională
CIF – Cost, insurance, freight
CSI – Comunitatea Statelor Independente
Ct. - credit
DE – datoria externă
Dt. - debit
DST – drepturi speciale de tragere (XDR)
EX - export
EUR – euro
f.a.p. – față de anul precedent / față de perioada similară a anului precedent
FIDA – Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agriculturii
FMI – Fondul Monetar Internațional
FOB – free on board
GP – gospodăriile populației
IFSLSGP – instituții fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației
ISD – investiții străine directe
IM – import
IMTS - International Merchandise Trade Statistics – Concepts and Definitions, 2010
IVF – indicii valorii unitare
IVU – indicii volumului fizic
NEFCO – Corporația Financiară Nordică de Mediu
n.a.p. – neincluse în altă parte
MBP6 - Manualul „Balanța de plăți și poziția investițională internațională”, ediția a VI-a
M2 – masa monetară
mil. – milioane
OECD – Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
PIB – produsul intern brut
PII – poziția investițională internațională
p.p. – puncte procentuale
SRTI – Sistemul de raportare a tranzacțiilor internaționale
UAT – unități administrativ-teritoriale
UE – Uniunea Europeană fără Marea Britanie
USD – dolarul Statelor Unite ale Americii

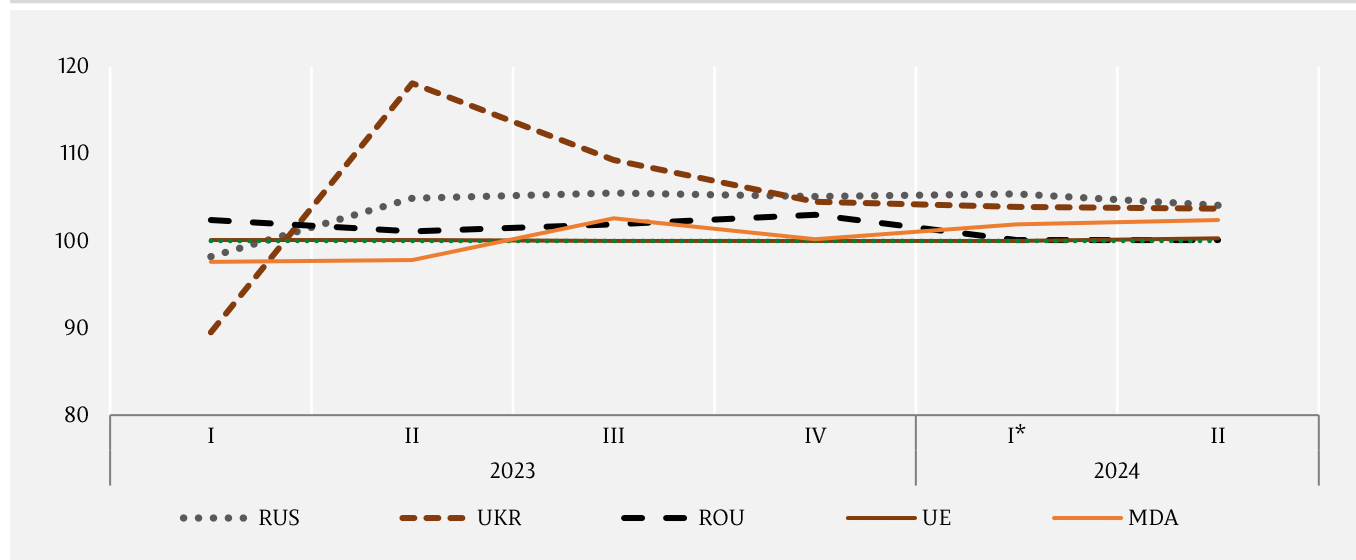
Conturile internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul II 2024 (date provizorii)

Contextul național și internațional

În trimestrul II 2024, atât Republica Moldova, cât și principalii săi parteneri comerciali și-au consolidat economiile. Astfel, PIB¹-ul Republicii Moldova s-a majorat cu 2,4 la sută f.a.p. (diagrama 1, tabelul 1.).

În trimestrul II 2024, Republica Moldova, dar și principalii parteneri comerciali au continuat redresarea economiilor.

Diagrama 1. PIB, indicii volumului fizic (% față de același trimestru al anului precedent)

Surse: Autoritățile naționale de statistică, OECD.Stat

* date revizuite

Pe partea resurselor, creșterea PIB-ului a fost determinată de comerțul cu ridicata și comerțul cu amănuntul, de serviciile de informații și comunicații, de activitățile financiare și de asigurări, de sectorul construcțiilor, dar și de agricultură. Tranzacțiile imobiliare, transportul și depozitarea, precum și producția și furnizarea de energie electrică au influențat PIB-ul în sensul scăderii.

Pe partea utilizărilor, PIB-ul a fost influențat pozitiv de consumul final al gospodăriilor și de formarea brută de capital fix, iar în sensul scăderii - de evoluția comerțului cu bunuri și servicii și de reducerea consumului final al administrației publice.

În trimestrul II 2024, raportul de schimb² în comerțul exterior cu bunuri, pentru prima dată în ultimii ani, a fost unul favorabil (101,3 la sută), ameliorându-se f.a.p. (+11,0 p.p.), pe seama prețurilor mai mari ale bunurilor exportate decât a celor importate.

¹ Datele privind PIB pentru anul 2023 au fost revizuite.

² Calculat în baza datelor BNS privind indicii valorii unitare la export și import.

Tabelul 1. Indicatorii macroeconomici principali ai Republicii Moldova

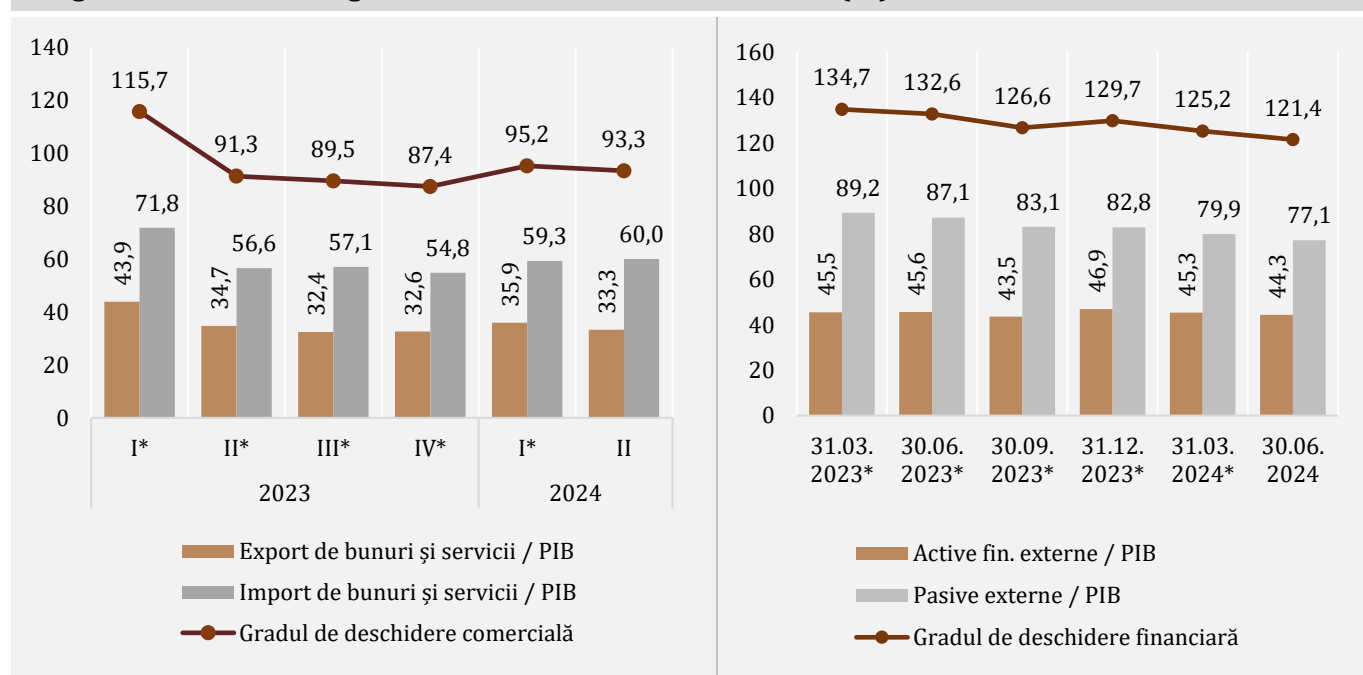
	UM	2023				2024	
		I*	II*	III*	IV*	I*	II
PIB, prețuri curente	mil. lei	64 773	71 269	80 835	83 589	67 416	74 822
PIB, prețuri curente	mil. USD	3 437	3 970	4 510	4 660	3 800	4 210
PIB, IVF	%	99,6	99,7	103,3	99,8	101,9	102,4
Export de bunuri, IVF	%	106,9	93,9	115,1	110,1	96,2	89,9
Export de bunuri, IVU	%	94,4	84,1	85,6	88,9	89,4	98,5
Import de bunuri, IVF	%	107,7	96,0	88,5	98,1	104,1	107,6
Import de bunuri, IVU	%	105,1	93,1	96,6	92,8	89,7	97,2
Raportul de schimb în comerțul exterior cu bunuri	%	89,8	90,3	88,6	95,8	99,7	101,3
Rata de schimb medie pe perioadă	MDL / USD	18,8453	17,9513	17,9229	17,9357	17,7414	17,7721
Contul curent / PIB	%	-14,3	-9,7	-12,3	-9,9	-11,7	-16,6
Remiterile personale / PIB	%	13,5	12,8	10,9	10,3	11,4	11,4
Fluxurile de ISD (acumularea netă de pasive) / PIB	%	3,9	1,6	2,4	1,1	1,2	1,5

Sursa: Elaborat de BNM în baza datelor BNS

* date revizuite

În trimestrul II 2024, atât deschiderea comercială a economiei, cât și deschiderea financiară s-au diminuat.

Diagrama 2. Indicatorii gradului de deschidere a economiei (%)

I. Balanța de plăți a Republicii Moldova în trimestrul II 2024 (date provizorii)

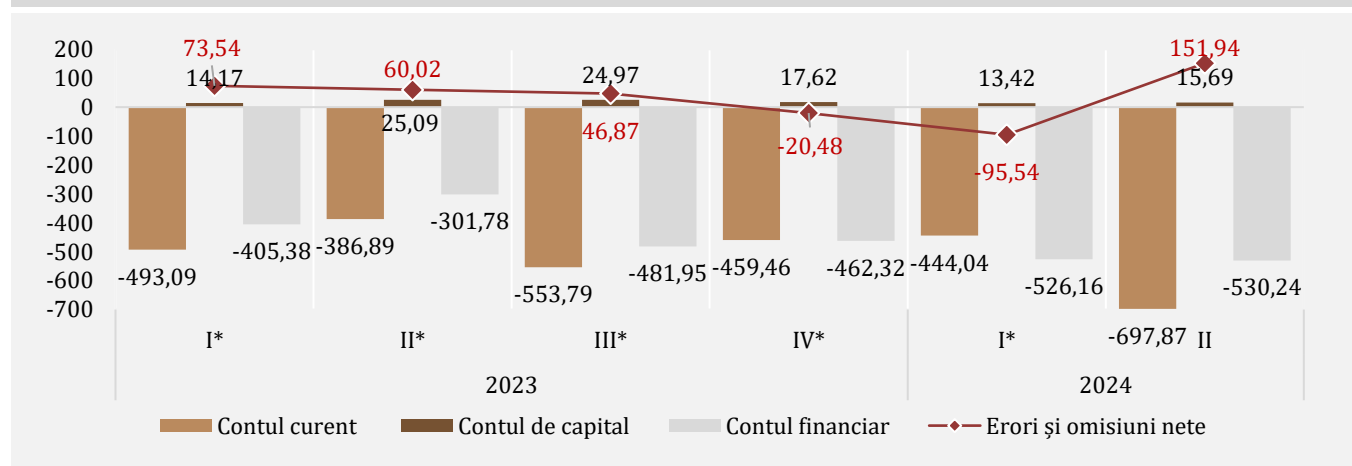
Balanța de plăți – prezentare generală

Conform datelor preliminare, în trimestrul II 2024, deficitul contului curent al balanței de plăți s-a majorat substanțial totalizând 697,87 mil. USD, ca urmare a majorării deficitului balanței comerciale, concomitent cu reducerea excedentelor veniturilor primare și secundare, în timp ce majorarea excedentului balanței serviciilor a influențat deficitul contului curent în sens opus (diagrama 3, tabelul 2).

Suma soldurilor contului curent și contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital ale rezidenților Republicii Moldova cu nerezidenții, **necesarul net de finanțare externă**, în trimestrul II 2024, a constituit 682,18 mil. USD. Astfel, principalele surse de finanțare a deficitului contului curent, în trimestrul II 2024, au fost numerarul și depozitele și investițiile directe.

În trimestrul II 2024, deficitul contului curent a crescut, iar contul financiar a înregistrat intrări nete de mijloace financiare insuficiente acoperii acestuia.

Diagrama 3. Balanța de plăți a Republicii Moldova – componente principale (mil. USD)

* date revizuite

Tabelul 2. Balanța de plăți a Republicii Moldova (MBP6), agregate principale (mil. USD)

	2023				2024	
	I*	II*	III*	IV*	I*	II
CONTUL CURENT	-493,09	-386,89	-553,79	-459,46	-444,04	-697,87
Bunuri	-1 231,26	-1 058,56	-1 294,21	-1 285,06	-1 096,68	-1 372,91
Servicii	270,48	191,20	182,32	250,90	208,58	246,20
Venituri primare	68,12	68,45	41,59	88,59	80,16	35,54
Venituri secundare	399,57	412,02	516,51	486,11	363,90	393,30
CONTUL DE CAPITAL	14,17	25,09	24,97	17,62	13,42	15,69
Necesarul net de finanțare	-478,92	-361,80	-528,82	-441,84	-430,62	-682,18
CONTUL FINANCIAR	-405,38	-301,78	-481,95	-462,32	-526,16	-530,24
Investiții directe, net	-131,08	-61,46	-105,91	-43,14	-35,85	-69,54
Investiții de portofoliu, net	0,73	0,20	0,30	8,15	-0,26	0,20
Alte investiții, net	-430,60	-488,79	-412,22	-878,91	-497,14	-370,88
Numerar și depozite	-169,55	-337,88	-427,49	-491,63	-389,74	-596,25
Împrumuturi	-197,01	-51,65	42,69	-306,93	3,21	79,63
Credite comerciale și avansuri	-64,89	-100,03	-28,19	-81,12	-111,38	144,97
Alte creanțe / angajamente	0,85	0,77	0,77	0,77	0,77	0,77
Active de rezervă	155,57	248,27	35,88	451,58	7,09	-90,02
Erori și omisiuni nete	73,54	60,02	46,87	-20,48	-95,54	151,94

* date revizuite

1. Contul curent

Contul curent

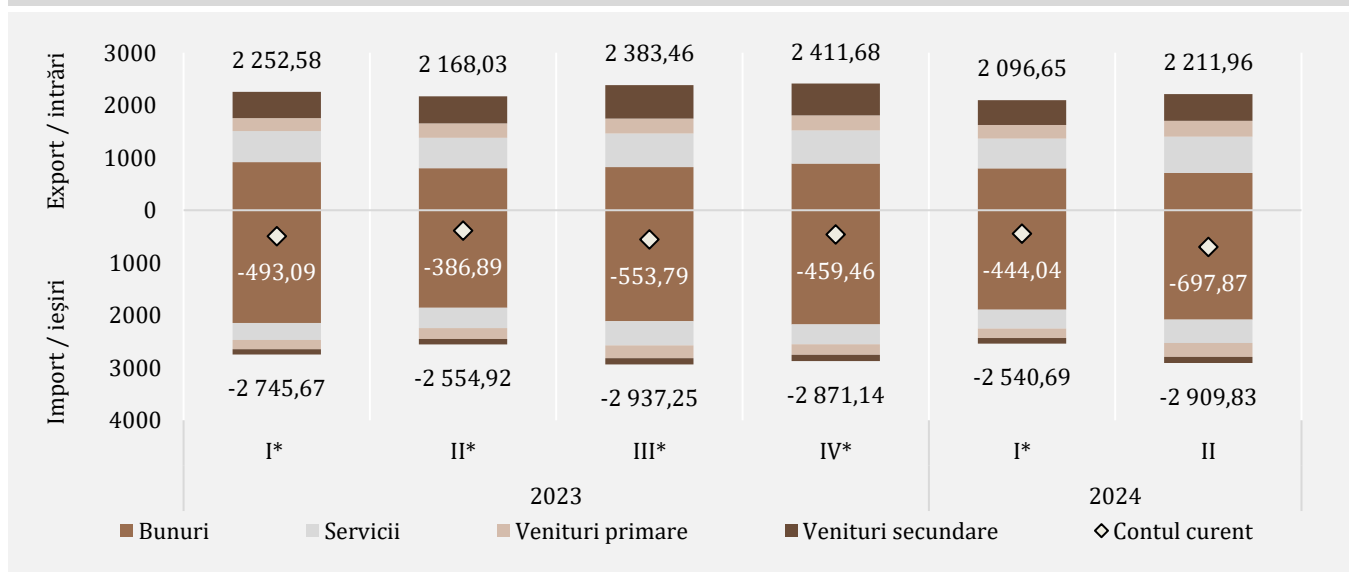
-697,87 mil. USD

-16,6 la sută raportat la PIB

Conform datelor preliminare, în trimestrul II 2024, deficitul **contului curent** al balanței de plăți a Republicii Moldova a totalizat -697,87 mil. USD și s-a majorat cu 80,4 la sută f.a.p., pe seama creșterii deficitului comerțului exterior cu bunuri și scăderii excedentului veniturilor primare (diagrama 4). Raportul dintre deficitul contului curent și PIB a fost de 16,6 la sută, cu 6,9 p.p. mai mare f.a.p. (tabelul 3).

Deficitul contului curent, în trimestrul II 2024, a crescut pe seama majorării deficitului comerțului exterior cu bunuri și a diminuării excedentului veniturilor primare.

Diagrama 4. Contul curent – componente principale (mil. USD)

* date revizuite

Tabelul 3. Principalele componente ale contului curent al balanței de plăți, raportate la PIB

	2023				2024		2024 II / 2023 II
	I*	II*	III*	IV*	I*	II	
	%						
Contul curent	-14,3	-9,7	-12,3	-9,9	-11,7	-16,6	-6,9
Balanța comercială	-28,0	-21,8	-24,7	-22,2	-23,4	-26,8	-5,0
Export de bunuri și servicii	43,9	34,7	32,4	32,6	35,9	33,3	-1,4
Import de bunuri și servicii	71,8	56,6	57,1	54,8	59,3	60,0	3,4
Balanța veniturilor primare	2,0	1,7	0,9	1,9	2,1	0,8	-0,9
Intrări de venituri primare, dintre care:	7,2	6,9	6,3	6,2	6,8	7,2	0,3
Remunerarea salariaților	6,1	5,6	5,1	4,9	5,2	5,7	0,1
Ieșiri de venituri primare, dintre care:	5,2	5,2	5,4	4,3	4,7	6,3	1,1
Venituri din investiții	4,4	4,4	4,8	3,6	4,0	5,6	1,2
Balanța veniturilor secundare	11,6	10,4	11,5	10,4	9,6	9,3	-1,1
Intrări de venituri secundare, dintre care:	14,5	13,0	14,1	13,0	12,4	12,1	-0,9
Transferuri personale	7,9	7,5	6,3	5,8	6,6	6,2	-1,3
Cooperarea internațională curentă	2,8	2,1	4,5	4,0	2,1	1,8	-0,3
Ieșiri de venituri secundare	2,9	2,6	2,7	2,5	2,9	2,8	0,2
Contul de capital	0,4	0,6	0,6	0,4	0,4	0,4	-0,2
Necesarul net de finanțare**	-13,9	-9,1	-11,7	-9,5	-11,3	-16,2	-7,1

* date revizuite

**soldul conturilor curent și de capital

1.1. Comerțul exterior cu bunuri

În trimestrul II 2024, deficitul *comerțului exterior* cu bunuri, conform balanței de plăți, a constituit 1 372,91 mil. USD și s-a majorat cu 29,7 la sută f.a.p., ca urmare a creșterii importului cu 12,0 la sută, până la 2 081,65 mil. USD și a scăderii exportului de bunuri, cu 11,4 la sută până la 708,74 mil. USD.

Exportul / importul de bunuri din balanța de plăți diferă de cel elaborat și publicat de către BNS (IMTS), având la bază cerințe metodologice specifice.

Exportul și importul în balanța de plăți (BP) sunt înregistrate în momentul **schimbului dreptului de proprietate în tranzacții dintre rezidenți și nerezidenți**, independent de intrarea sau ieșirea acestora de pe teritoriul țării. Pentru elaborarea distribuției geografice se aplică selecții la export /import (prețuri CIF) după principiul **țării de livrare/expediție**, conform datelor declarațiilor vamale.

Sursă pentru estimarea comerțului cu bunuri în cadrul BP este comerțul exterior cu bunuri elaborat de BNS. Statistica comerțului exterior cu bunuri (IMTS) se bazează pe principiul **țării de consum/origine**, iar înregistrarea se face în momentul în care bunurile **trec hotarul țării**.

Pentru elaborarea datelor conform BP, din datele BNS se exclud bunurile pentru/după prelucrare, pentru care nu are loc schimbul dreptului de proprietate. De asemenea, se exclud, până în trimestrul III 2023, vânzările magazinelor duty-free (ulterior în urma schimbărilor în reglementările vamale și fiscale acest regim a fost desființat). Datele se completează cu valoarea procurărilor în porturi și exportul net de mărfuri negociate peste hotare (ce au loc în afara teritoriului economic al țării și nu sunt parte a IMTS) și cu estimările privind exportul/importul efectuate de persoanele fizice. Importul în cadrul BP se reflectă în prețuri FOB, respectiv acesta se ajustează estimativ.

Începând cu trimestrul IV 2022, în legătură cu practica de stocare în afara teritoriului țării a resurselor energetice procurate ce presupune că schimbul de proprietate și intrarea în țară a gazului importat se produc în perioade diferite, se fac ajustări suplimentare la importul de resurse energetice, în baza informațiilor de la agenții-importatori. Ajustarea negativă indică o valoare mai mare a gazului introdus/importat în țară comparativ cu valoarea gazului procurat în perioada de referință (s-a consumat gazul procurat anterior și stocat în străinătate), pe când ajustarea pozitivă indică procurarea unor volume de gaz mai mari comparativ cu cele introduse/importate în țară în perioada de referință (gazul procurat fiind stocat în străinătate pentru consumul ulterior).

Ajustările suplimentare la exportul și importul de bunuri conform balanței de plăți

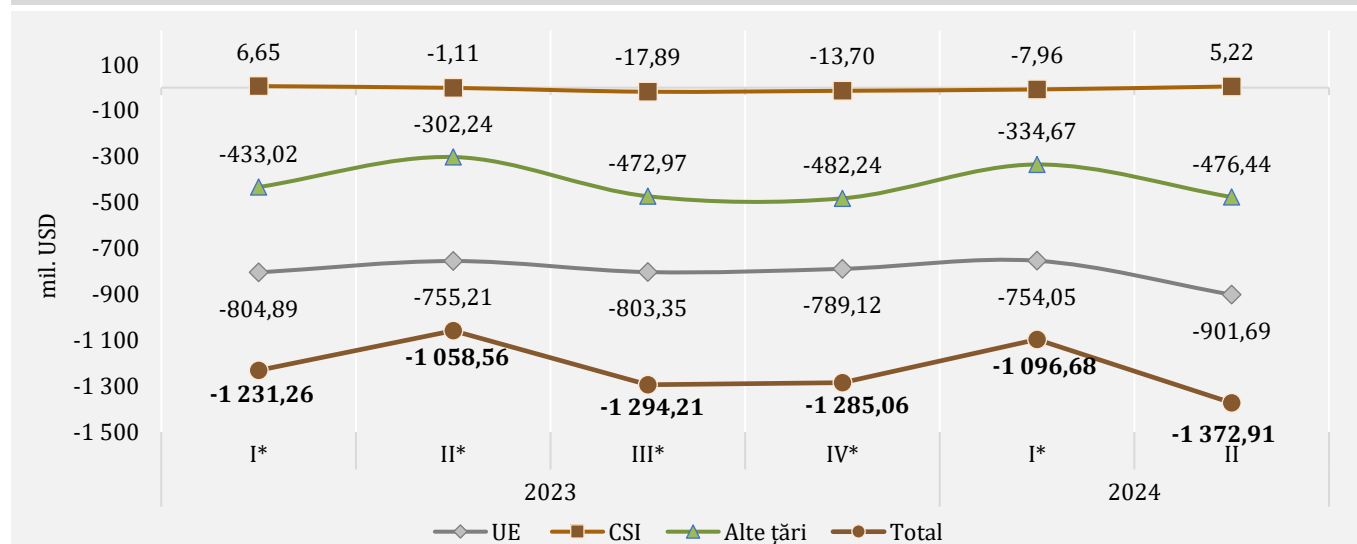
	2023				2024	
	I*	II*	III*	IV*	I*	II
Export de bunuri FOB (BP) - MBP 6	916,37	799,99	820,20	888,94	797,75	708,74
Export conform statisticii comerțului exterior (IMTS)	1 072,05	970,12	973,81	1 032,20	921,48	859,05
Ajustări operate de BNM:	-155,68	-170,13	-153,61	-143,26	-123,73	-150,31
Bunuri pentru prelucrare	-168,69	-183,37	-164,13	-159,02	-142,02	-170,48
Procurări în magazinele duty-free	-3,98	-4,22	-5,81	0,00	0,00	0,00
Procurări în porturi	13,46	14,24	13,37	12,31	12,47	14,10
Export efectuat de persoane fizice	3,64	3,10	2,93	3,32	5,34	5,66
Export net de mărfuri negociate peste hotare	-0,11	0,12	0,03	0,13	0,48	0,41
Import de bunuri FOB (BP) - MBP 6	2 147,63	1 858,55	2 114,41	2 174,00	1 894,43	2 081,65
Import (CIF) conform statisticii comerțului exterior (IMTS)	2 306,91	2 065,09	2 040,55	2 260,79	2 155,07	2 161,13
Ajustări operate de BNM:	-159,28	-206,54	73,86	-86,79	-260,64	-79,48
Bunuri pentru prelucrare (FOB)	-114,84	-122,70	-105,51	-107,75	-96,47	-108,85
Recalcularea din prețuri CIF în FOB	-80,31	-81,55	-78,93	-87,29	-86,85	-85,18
Importul bancnotelor și monedelor	0,00	0,00	0,00	0,35	2,14	0,03
Procurări în porturi	13,41	12,14	14,42	13,67	11,24	12,31
Import efectuat de persoane fizice	68,49	78,71	105,24	150,88	104,72	103,38
Resurse energetice procurate anterior și stocate	-46,03	-93,14	138,64	-56,65	-195,42	-1,17

* date revizuite

Din punct de vedere geografic, scăderea deficitului comerțului cu bunuri a fost generată de majorarea substanțială a deficitelor cu alte țări (+174,20 mil. USD) și UE (+146,48 mil. USD). Totodată, balanța comerțului exterior cu bunuri cu CSI a înregistrat un excedent de 5,22 mil. USD după un deficit de 1,11 mil. USD înregistrat în trimestrul II 2023 (diagrama 5).

În trimestrul II 2024, deficitele comerțului cu bunuri cu UE și cu alte țări au scăzut substanțial comparativ cu perioada similară a anului precedent.

Diagrama 5. Balanța comerțului cu bunuri, pe zone geografice (FOB-FOB)

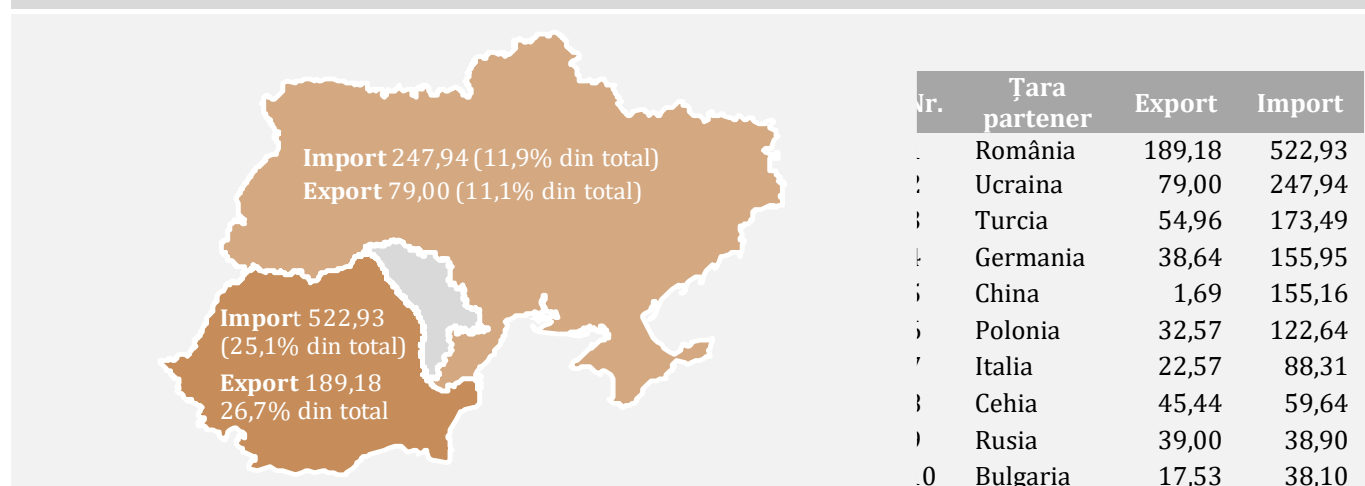

Sursa: Elaborat de BNM în baza datelor BNS

* date revizuite

România și Ucraina au fost principalele țări partenere ale Republicii Moldova atât la export, cât și la importul de bunuri.

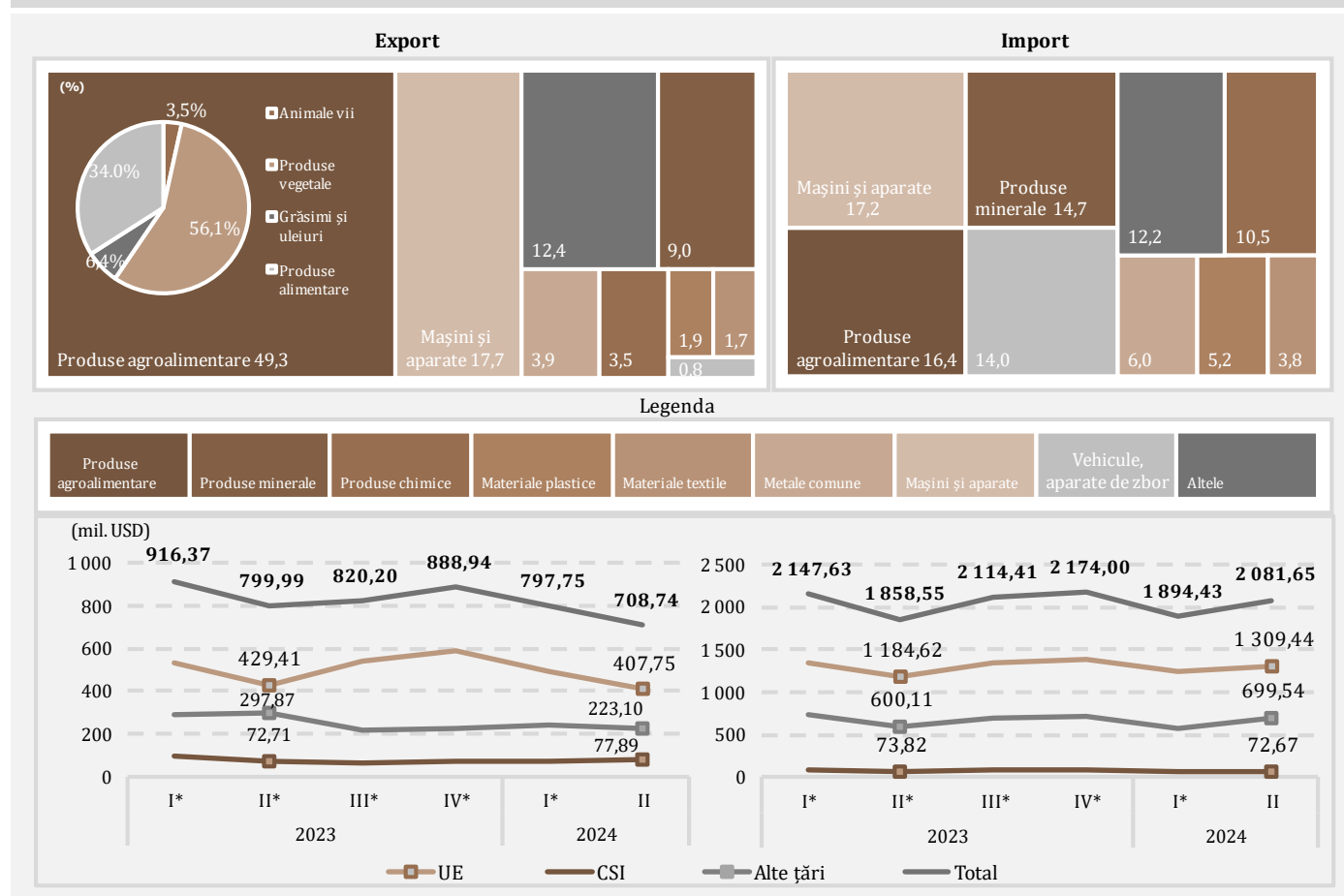
Diagrama 6. Principalii parteneri comerciali (mil. USD)

În trimestrul II 2024, **exportul de bunuri** a totalizat, 708,74 mil. USD și a scăzut cu 11,4 la sută (-91,25 mil. USD) comparativ cu perioada similară a anului 2023, în special ca urmare a diminuării cu 25,1 la sută (-74,77 mil. USD) a exportului către alte țări, dar și a celui către UE - cu 5,0 la sută (-21,66 mil. USD). Exportul către CSI s-a majorat cu 7,1 la sută (+5,18 mil. USD), (diagrama 7, anexa 5).

Diminuarea exportului de bunuri a fost determinată de scăderea substanțială a exportului către alte țări și UE, în timp ce livrările din aceleași destinații s-au majorat, determinând creșterea importului total. Produsele agroalimentare au fost în continuare principala categorie de bunuri exportate, iar mașinile, aparatele și echipamentele – principala categorie de bunuri importate.

Diagrama 7. Exportul și importul de bunuri pe categorii și zone geografice

Sursa: Elaborat de BNM în baza datelor BNS

* date revizuite

Cea mai mare contribuție negativă la evoluția exportului total a avut-o exportul de *produse minerale* (-14,0 p.p), care a scăzut de 2,8 ori f.a.p. (-111,7 mil. USD), în cea mai mare parte fiind reexport în Ucraina. Exportul de *produse agroalimentare* s-a majorat cu 5,7 la sută (+18,76 mil. USD), pe seama creșterii cu 24,3 la sută (+38,28 mil. USD) a exportului de produse ale *regnelui vegetal*, în special *semințe de floarea-soarelui și fructe și nuci*. De menționat scăderea de 2,6 ori (-35,27 mil. USD) a exportului de *grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală*, în principal *ulei de semințe de floarea-soarelui* (tabelul 4, anexa 7). Contribuții pozitive a avut și exportul de *metalele comune și articole din acestea*, care a crescut cu 61,8 la sută (+10,47 mil. USD) și de *mașini și aparate* – cu 8,2 la sută (+9,48 mil. USD).

Tabelul 4. Contribuția principalelor categorii de bunuri la modificarea totală (p.p.)

	Export		Import		Sold	
	Tr. II		Tr. II		Tr. II	
	2023*	2024	2023*	2024	2023*	2024
Produse agroalimentare	-22,1	2,3	-3,4	3,0	14,3	3,5
Produse minerale	-3,7	-14,0	-9,6	-2,5	-15,1	6,2
Produse ale industriei chimice	0,5	0,4	-0,9	1,1	-2,3	1,5
Materiale plastice și articole din material plastic	0,1	-0,6	-0,6	0,6	-1,3	1,6
Materiale textile și articole din acestea	-0,4	-0,6	0,0	0,1	0,3	0,7
Metale comune și articole din metale comune	-1,2	1,3	-1,0	1,9	-0,9	2,4
Mașini și aparate, echipamente electrice și părți ale acestora	2,9	1,2	0,5	2,6	-1,7	3,8
Vehicule, aparate de zbor	-0,5	-1,0	1,2	3,3	2,9	6,5
Altele	-0,2	-0,5	-0,7	1,9	-1,2	3,6
TOTAL	-24,5	-11,4	-14,5	12,0	-5,0	29,7

* date revizuite

Importul de bunuri s-a majorat, în trimestrul II 2024, cu 12,0 la sută (+223,10 mil. USD) pe seama creșterii livrărilor din UE – cu 10,5 la sută (+124,82 mil. USD) și a celor din alte țări – cu 16,6 la sută (+99,43 mil. USD), în timp ce livrările din CSI au scăzut cu 1,6 la sută (-1,15 mil. USD).

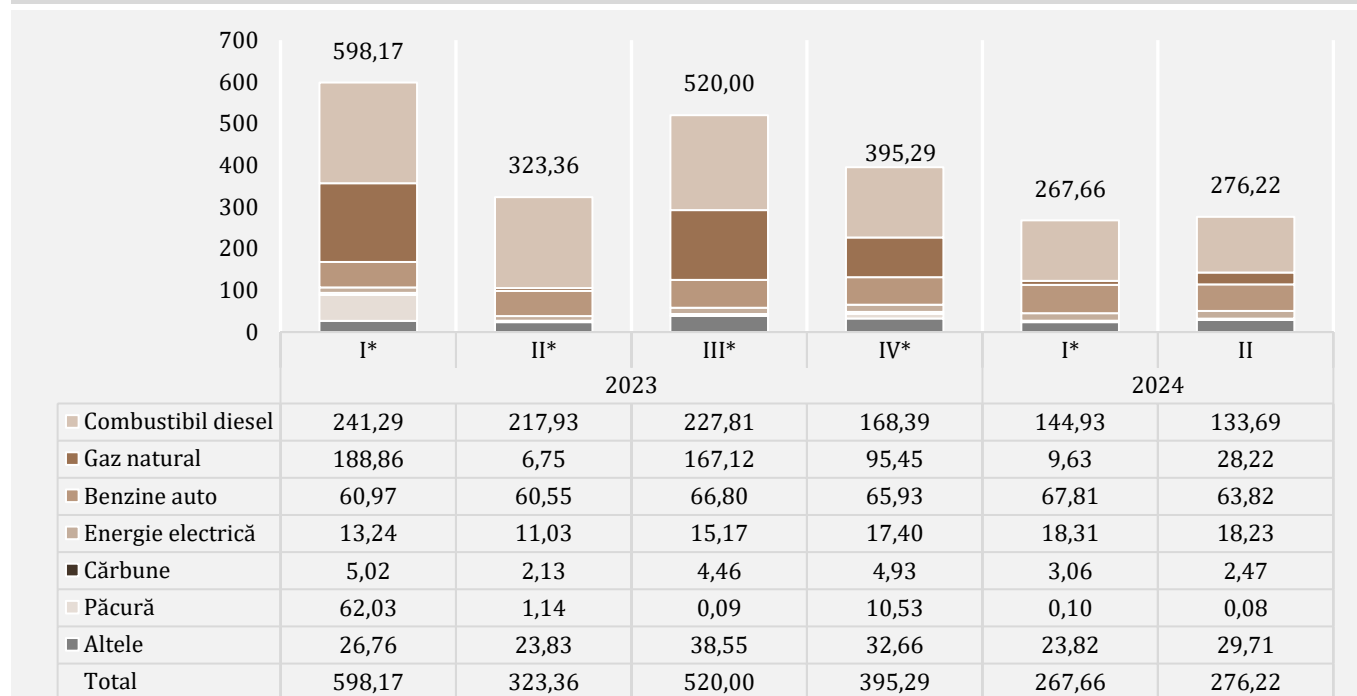
În structura importului, cea mai mare contribuție pozitivă, de 3,3 p.p., au avut-o livrările de *vehicule și echipamente de transport*, care s-au majorat cu 26,5 la sută, până la 290,60 mil. USD, fiind urmate de *mașini, aparate și echipamente*, în creștere cu 15,9 la sută, până la 359,08 mil. USD și de *metale comune și articole din acestea* care au sporit cu 39,8 la sută, până la 124,85 mil. USD. Aceste creșteri au fost atenuate de scăderea cu 13,2 la sută, până la 305,96 mil. USD a importului de produse minerale (tabelul 4, anexa 8).

În trimestrul II 2024, valoarea importului de *produse energetice* a scăzut cu 14,6 la sută și a totalizat 276,22 mil. USD (diagrama 8), fiind determinată de următoarele evoluții:

- *combustibilul diesel* a scăzut cu 38,7 la sută f.a.p., până la 133,69 mil. USD și a constituit 48,4 la sută din totalul importului de produse energetice și electricitate;
- *benzinele auto* - s-au majorat cu 5,4 la sută f.a.p., până la 63,82 mil. USD (23,1 la sută din total);
- *gazul natural* s-a majorat de 4,2 ori f.a.p., până la 28,22 mil. USD (10,2 la sută din total);
- *energia electrică* - a crescut cu 65,3 la sută f.a.p., totalizând 18,23 mil. USD (6,6 la sută din total);
- *cărbunele* - a sporit cu 16,0 la sută f.a.p. până la 2,47 mil. USD (0,9 la sută din total);
- *păcura* - a scăzut până la 0,08 mil. USD comparativ cu 1,14 mil. USD în trimestrul II 2023.

În trimestrul II 2024, față de perioada similară a anului 2023, scăderea importului de produse energetice și electricitate a fost determinată în special de diminuarea valorii combustibilului diesel importat.

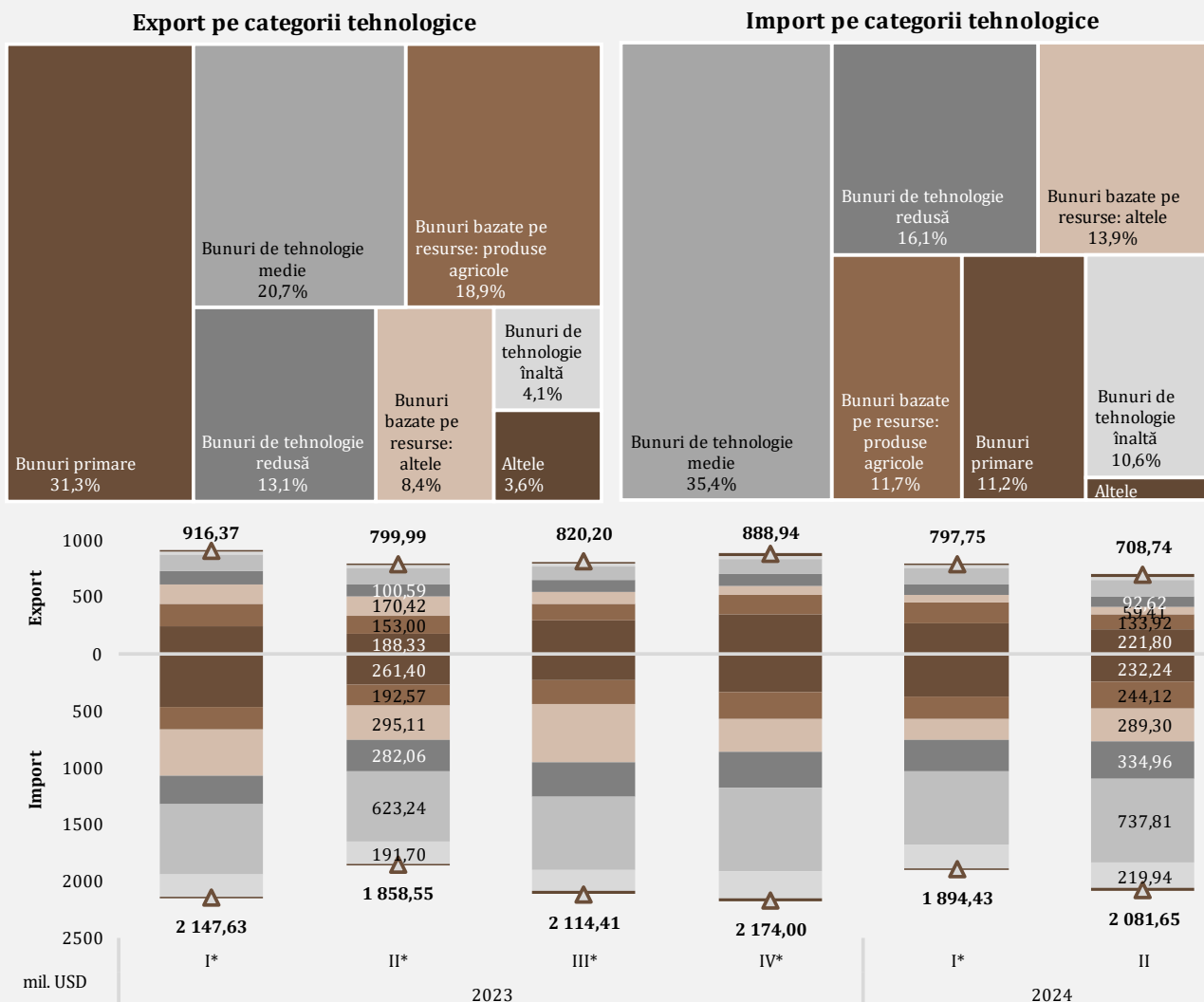
Diagrama 8. Importul de produse energetice și electricitate (prețuri FOB), (mil. USD)

* date revizuite

Comerțul exterior cu bunuri pe categorii

Bunurile primare au deținut ponderea principală în totalul exportului de bunuri, iar cele de tehnologie medie – în totalul importului.

Distribuția **exportului** de bunuri în baza categoriilor tehnologice scoate în evidență următoarele evoluții:

- *Bunurile primare* au deținut aproximativ o treime din totalul exportului, fiind principala categorie de bunuri exportate. Astfel, în trimestrul II 2024, acestea au totalizat 221,80 mil. USD (31,3 la sută din total), în creștere cu 17,8 la sută f.a.p.;
- Exportul de *bunuri bazate pe resurse* a deținut 27,3 la sută din total și a însumat 193,33 mil. USD, dintre care 133,92 mil. USD (69,3 la sută) au fost produse agricole. De menționat că diminuarea cu 40,2 la sută a exportului de bunuri bazate pe resurse a avut cea mai mare influență asupra scăderii exportului total din trimestrul II 2024;
- Exportul de *bunuri de tehnologie medie* a însumat 146,51 mil. USD (20,7 la sută din total), cu 2,8 la sută mai puțin f.a.p.;
- *Bunurile de tehnologie redusă* au totalizat 92,62 mil. USD (13,1 la sută din export) și au scăzut cu 8,0 la sută f.a.p.

Importul de bunuri conform nivelurilor de tehnologie relevă următoarele:

- *Bunurile de tehnologie medie* au fost constant principala categorie de bunuri importate, totalizând 737,81 mil. USD (35,4 la sută din total), cu 18,4 la sută mai mult f.a.p.;
- Exportul de *bunuri bazate pe resurse*: a totalizat 533,42 mil. USD (25,6 la sută din total) și s-a majorat cu 9,38 la sută f.a.p. De menționat că 45,8 la sută din bunurile bazate pe resurse au fost produse agricole;
- Importul de *bunuri de tehnologie redusă* a totalizat 334,96 mil. USD (16,1 la sută), în creștere cu 18,1 la sută f.a.p.;
- Importul de *bunuri primare* a însumat 232,24 mil. USD (11,2 la sută din total) și a scăzut cu 11,2 la sută f.a.p.
- *Bunurile de tehnologie înaltă* au constituit 10,6 la sută din totalul importului sau 219,94 mil. USD, majorându-se cu 14,7 la sută f.a.p.nu

Distribuția exportului / importului de bunuri pe categorii tehnologice derivă din necesitatea evaluării intensității tehnologice a comerțului exterior cu bunuri și implementarea măsurilor de eficientizare a acestuia. Astfel, în baza Nomenclatorului Lall 2000, bunurile au fost clasificate în următoarele categorii:

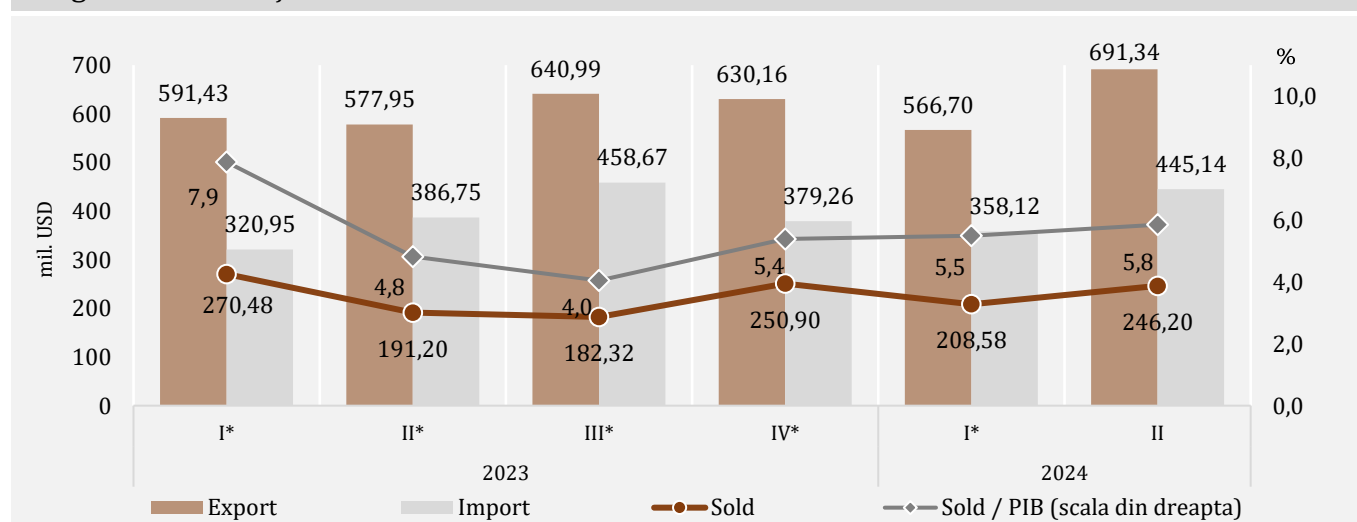
- ***Bunuri primare*** - bunuri care de regulă provin din resurse naturale și nu sunt supuse unor procese complexe de prelucrare și/sau transformare. Exemple de astfel de bunuri: animale vii, produse ale regnului vegetal, produse minerale, piei brute, piei finite.
- ***Bunuri bazate pe resurse***: produse agricole bunuri rezultate din prelucrarea și transformarea produselor agricole brute. Acestea includ produse alimentare procesate cum ar fi grăsimile și uleiurile de origine animală, produse ale industriei alimentare, băuturile alcoolice, lemnul și articolele din lemn.
- ***Bunuri de tehnologie redusă*** - bunuri care implică procese tehnologice relativ simple în producția lor. Această categorie include materiale textile și articole din acestea; încălțăminte și alte produse similare care nu necesită tehnologii avansate pentru a fi fabricate.
- ***Bunuri de tehnologie medie*** - bunuri care necesită un nivel moderat de tehnologie în procesul de producție. Acestea includ produse ale industriei chimice; materiale plastice și articole din acestea; metale comune și articole din acestea.
- ***Bunuri de tehnologie înaltă*** - bunuri care necesită tehnologii avansate și inovative în producția lor. Acestea includ mașini și aparate, echipamente electrice; vehicule, aparate de zbor (aeronave); instrumente și aparate optice; arme, muniție ș.a.

1.2. Balanța serviciilor

În trimestrul II 2024, excedentul balanței *serviciilor* a totalizat 246,20 mil. USD și a sporit cu 28,8 la sută f.a.p., datorită creșterii exporturilor (+19,6 la sută) superioară majorării importurilor (+15,1 la sută), (diagrama 9). Evoluția pozitivă a balanței serviciilor a fost determinată de creșterea de 2,5 ori, până la 35,13 mil. USD, a excedentului înregistrat la serviciile de călătorii (tabelul 5).

Majorarea excedentului balanței serviciilor a fost determinată de creșterile înregistrate atât la exportul, cât și la importul acestora.

Diagrama 9. Balanța serviciilor

* date revizuite

Tabelul 5. Contribuția principalelor categorii de servicii la modificarea totală (p.p.)

	Export		Import		Sold	
	Tr. II		Tr. II		Tr. II	
	2023*	2024	2023*	2024	2023*	2024
Călătorii	-7,7	7,2	6,2	5,4	-27,8	10,9
Bunuri și servicii ale administrației publice	-0,1	2,1	-0,1	0,3	0,0	5,9
Servicii de informatică	5,9	3,0	1,1	1,6	11,6	5,8
Servicii profesionale și de consultanță managerială	1,7	0,8	1,0	-0,1	2,7	2,8
Servicii de prelucrare a materiei prime aflate în proprietatea terților	-0,7	0,6	0,4	-0,4	-2,3	2,5
Taxe pentru utilizarea proprietății intelectuale (n.a.p)	0,0	0,1	-0,5	0,0	0,7	0,3
Transport	2,8	1,8	6,6	3,6	-2,6	-1,7
Altele	1,6	4,0	2,4	5,5	1,6	2,3
TOTAL	3,5	19,6	17,1	15,1	-16,1	28,8

* date revizuite

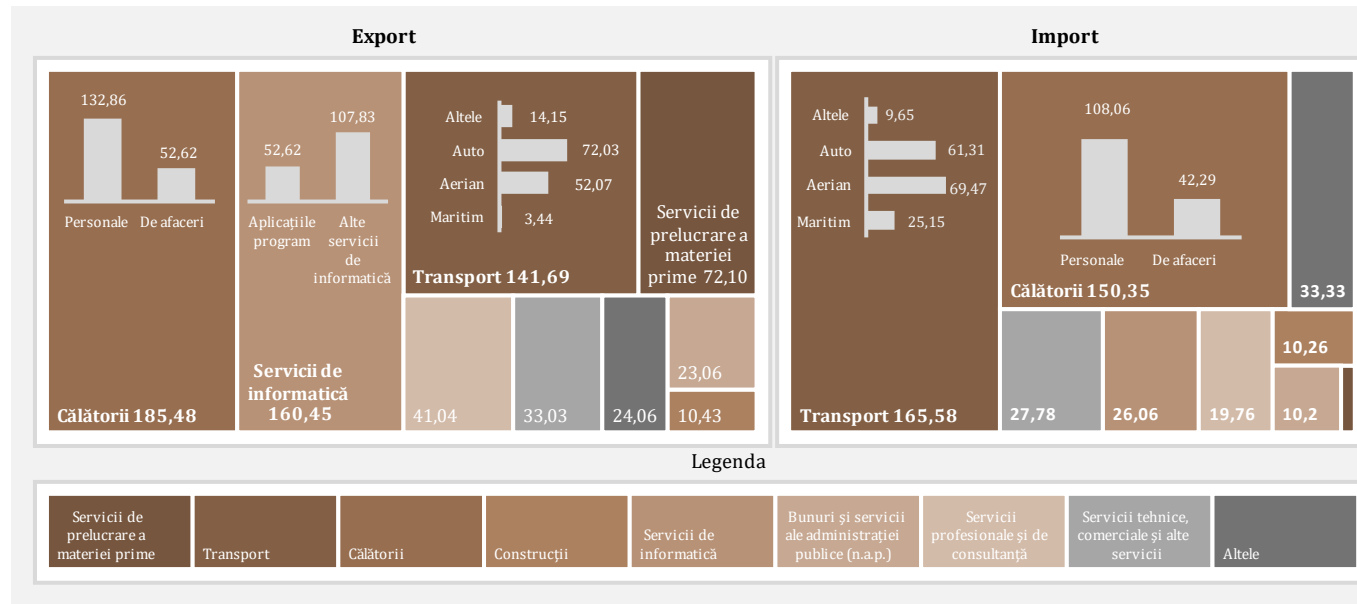
Exportul de servicii, în trimestrul II 2024, a constituit 691,34 mil. USD, majorarea fiind determinată de creșterile înregistrate la principalele categorii de servicii exportate. Serviciile de *călătorii*, care au deținut ponderea de 26,8 la sută din totalul exportului, s-au majorat cu 29,0 la sută f.a.p., până la 185,48 mil. USD, exportul serviciilor de *informatică* a sporit cu 12,1 la sută, până la 160,45 mil. USD, a *bunurilor și serviciilor administrației publice* – de 2,2 ori până la 23,06 mil. USD, iar exportul serviciilor de *transport* – cu 8,1 la sută până la 141,69 mil. USD.

Importul de servicii a totalizat 445,14 mil. USD, creșterea fiind determinată de serviciile de *călătorii*, care s-au majorat cu 16,1 la sută f.a.p., până la 150,35 mil. USD, dintre care 71,9 la sută a constituit importul serviciilor de călătorii personale și 28,1 la sută – de călătorii de afaceri (diagrama 10).

Serviciile de *transport* au totalizat 165,58 mil. USD, majorându-se cu 9,1 la sută, în special pe seama creșterii de 24,5 la sută a transportului aerian, până la 69,47 mil. USD și a transportului maritim, cu 23,1 la sută, până la 25,15 mil. USD. În trimestrul II 2024, importul serviciilor de *construcții* a sporit de 6,1 ori până la 10,26 mil. USD, a celor de *informatică* – cu 31,2 la sută, până la 26,06 mil. USD și a *serviciilor tehnice, personale și altor servicii pentru afaceri* – cu 36,2 la sută, până la 27,78 mil. USD.

În trimestrul II 2024, principalele categorii de servicii exportate au fost călătoriile, serviciile de informatică și transportul, iar la import – călătoriile și transportul.

Diagrama 10. Exportul și importul de servicii, pe principalele tipuri, în trimestrul II 2024, mil. USD

În trimestrul II 2024, excedentul balanței serviciilor de informatică a constituit 54,6 la sută din excedentul balanței serviciilor și a totalizat 134,39 mil. USD, dintre care 66,1 la sută au fost serviciile de instalare și mentenanță, în creștere cu 46,4 la sută f.a.p., iar 33,9 la sută – serviciile legate de aplicațiile de program, care au scăzut cu 27,3 la sută (tabelul 6).

Tabelul 6. Balanța serviciilor de informatică, pe principalele tipuri

	2023				2024		2024 II / 2023 II
	I*	II*	III*	IV*	I*	II	
	mil. USD						%
Servicii de informatică, total	110,91	123,33	121,67	139,84	125,91	134,39	109,0
Servicii legate de aplicațiile de program	61,49	62,67	58,17	59,80	55,30	45,59	72,7
Alte servicii de informatică**	49,42	60,66	63,50	80,04	70,61	88,80	146,4

* date revizuite

** Servicii de instalare și mentenanță software / hardware nepersonalizate, prelucrarea datelor, web hosting etc.

1.3. Balanța veniturilor primare

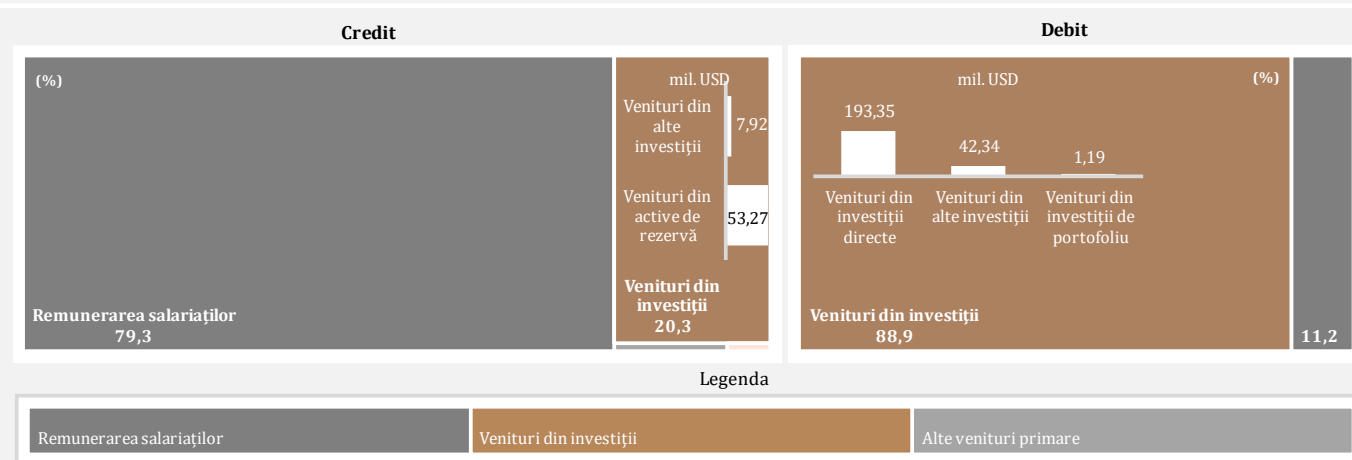
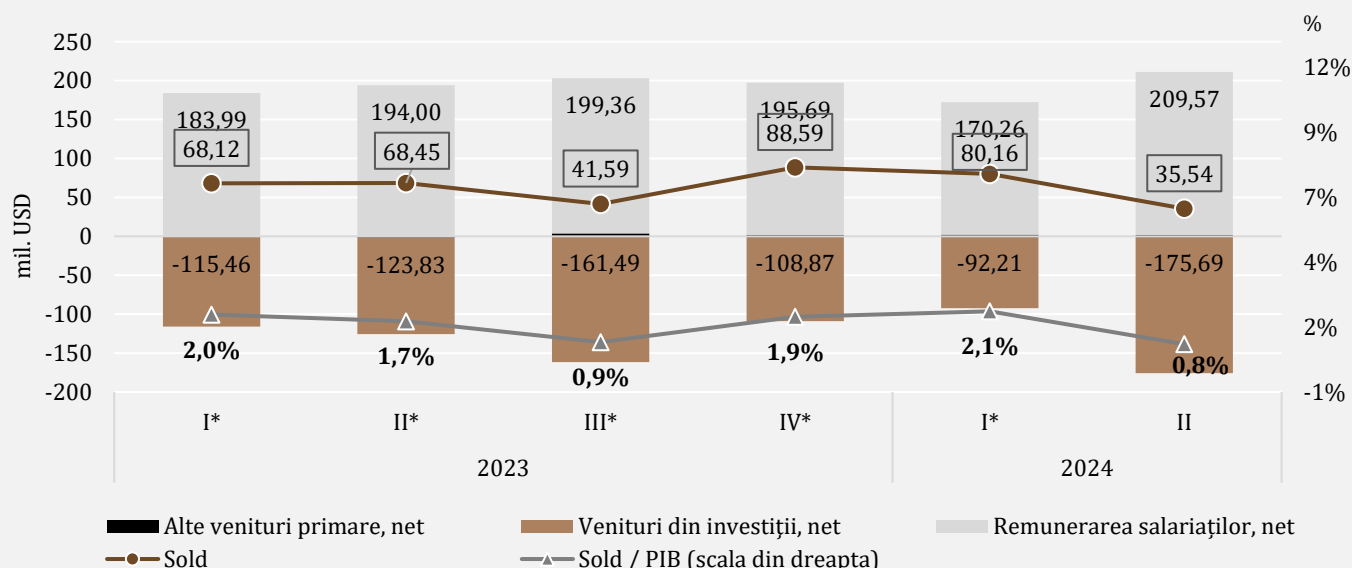
În trimestrul II 2024, excedentul balanței *veniturilor primare* a constituit 35,54 mil. USD și s-a diminuat de 1,9 ori f.a.p. (diagrama 11). Această dinamică a rezultat din creșterea ieșirilor de venituri primare cu 29,4 la sută (până la 266,60 mil. USD) superioară majorării cu 10,1 la sută a intrărilor (până la 302,14 mil. USD).

La intrările de venituri primare creșterea a fost generată de intrările din cadrul remunerării salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți, care a deținut 79,3 la sută, totalizând 239,56 mil. USD, în creștere cu 7,8 la sută f.a.p. Concomitent, s-au majorat și veniturile din gestiunea activelor de rezervă, cu 14,2 la sută, până la 53,27 mil. USD.

Ieșirile au fost determinate de creșterea cu 35,7 la sută, până la 193,35 mil. USD, a veniturilor din investiții directe ce revin nerezidenților, pe seama majorării atât a dividendelor, cu 55,8 la sută, până la 105,04 mil. USD, cât și a profiturilor reinvestite, cu 18,3 la sută, până la 83,66 mil. USD.

În trimestrul II 2024, excedentul balanței veniturilor primare s-a diminuat substanțial.

Diagrama 11. Evoluția veniturilor primare

* date revizuite

1.4. Balanța veniturilor secundare

În trimestrul II 2024, excedentul înregistrat la *veniturile secundare* a scăzut cu 4,5 la sută f.a.p., până la 393,30 mil. USD, ca urmare a majorării ieșirilor (+12,4 la sută), care au constituit 116,44 mil. USD, și a diminuării intrărilor de venituri secundare (-1,1 la sută), până la 509,74 mil. USD (diagrama 12).

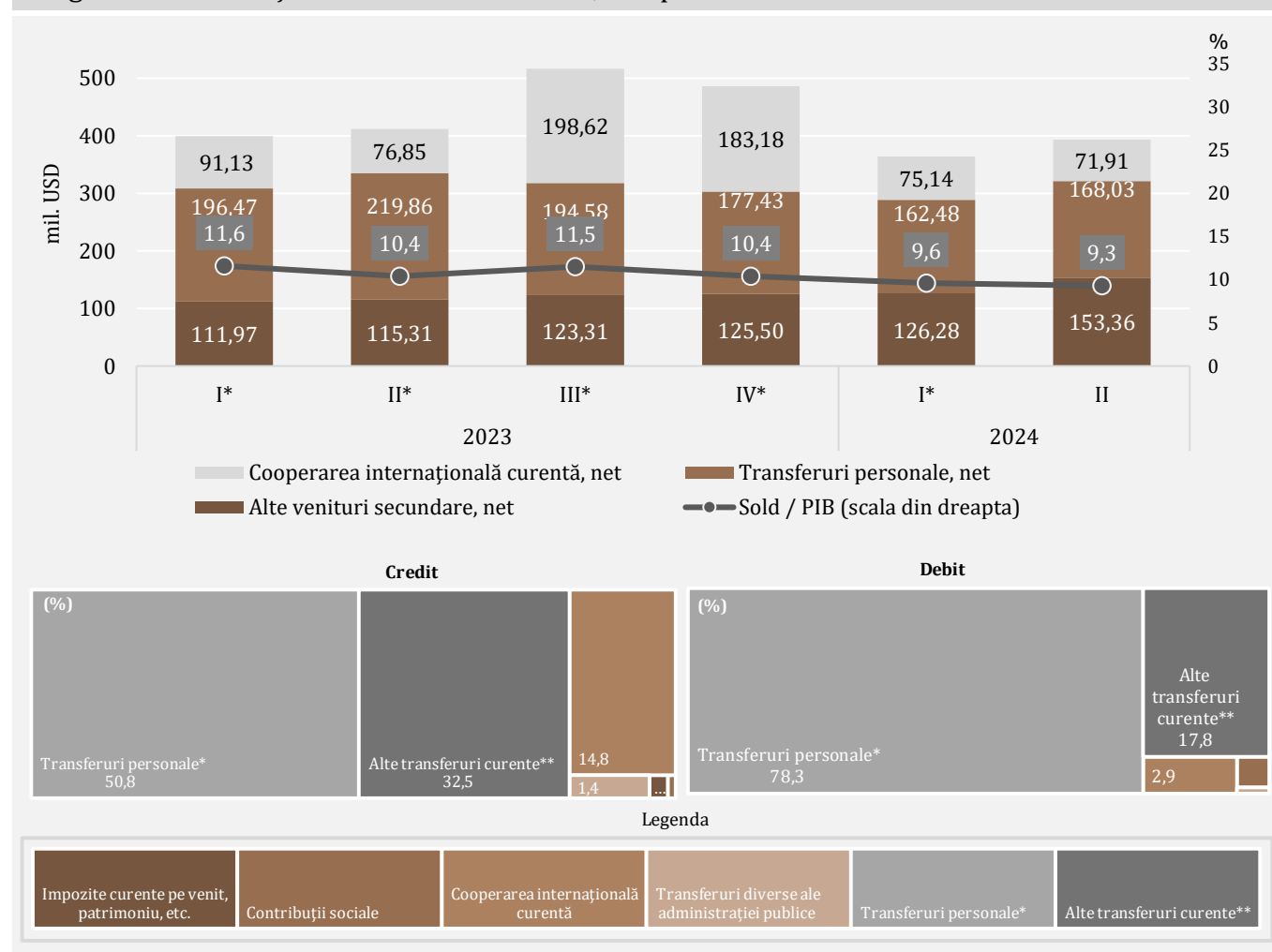
Intrările în sectorul privat au scăzut cu 0,1 la sută, până la 469,25 mil. USD, iar transferurile primite de administrația publică s-au diminuat cu 11,6 la sută, comparativ cu perioada similară a anului precedent, însumând 40,49 mil. USD.

Transferurile personale primite din exterior de rezidenți au scăzut cu 13,2 la sută și au constituit 259,17 mil. USD, iar ieșirile au crescut cu 15,6 la sută (până la 91,14 mil. USD).

Intrările de asistență tehnică, ajutorul umanitar și granturile acordate în cadrul cooperării internaționale pentru toate sectoarele instituționale au scăzut cu 9,8 la sută f.a.p., și au însumat 75,30 mil. USD, iar ieșirile acestora s-au diminuat cu 48,95 la sută și au totalizat 3,39 mil. USD.

În trimestrul II 2024, diminuarea excedentului veniturilor secundare a fost rezultatul scăderii transferurilor personale nete.

Diagrama 12. Evoluția veniturilor secundare, componente de bază

* date revizuite

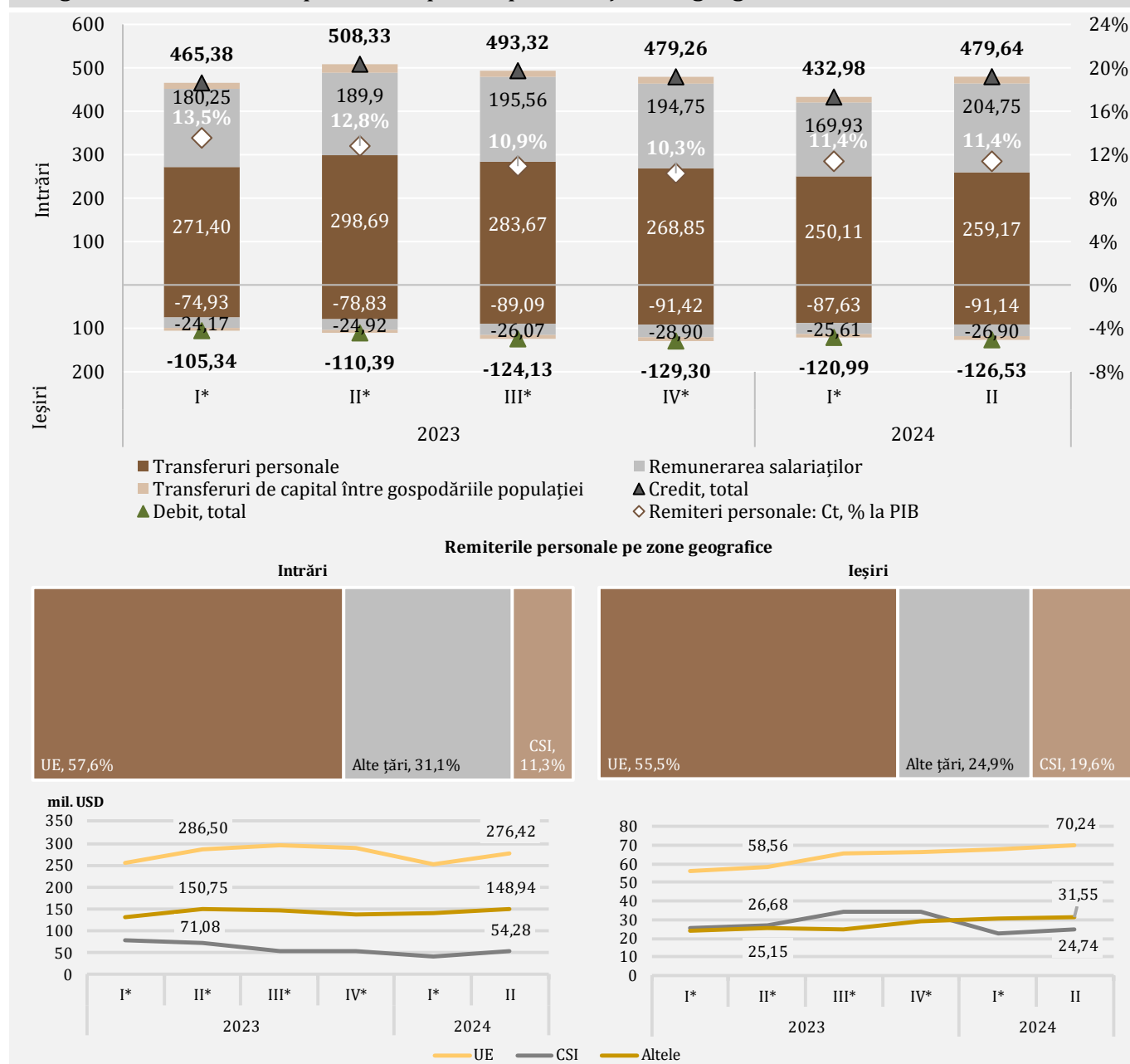
** Transferuri curente între gospodăriile populației rezidente și nerezidente

Remiteri personale (articol suplimentar la balanța de plăți)

Remiterile personale³ primite de rezidenții Republicii Moldova (credit), în trimestrul II 2024, s-au diminuat cu 5,6 la sută f.a.p. și au însumat 479,64 mil. USD, ceea ce reprezintă 11,4 la sută raportat la PIB. Această micșorare a fost cauzată, în special, de diminuarea transferurilor personale (-39,52 mil. USD), (diagrama 13).

Diminuarea intrărilor de remiteri personale a fost cauzată de scăderea intrărilor de transferuri personale, în timp ce ieșirile s-au majorat pe seama creșterilor la toate componentele. Atât intrările, cât și ieșirile de remiteri personale au fost din / către UE.

Diagrama 13. Remiterile personale, pe componente și zone geografice

date revizuite

³ Remiterile personale reprezintă un articol suplimentar la balanța de plăți și reflectă valoarea remunerării nete a salariaților (excluzând cheltuielile lucrătorilor suportate în țara de prestare a muncii și unele taxe și impozite achitate de rezidenți peste hotare), a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice, indiferent de sursa de proveniență a acestora.

Intrările remiterilor provenite din *CSI* s-au diminuat cu 23,6 la sută, având o pondere de 11,3 la sută în total, cele din *UE* - cu 3,5 la sută, având ponderea majoritară de 57,6 la sută din total, iar cele din *alte țări* - cu 1,2 la sută și au avut ponderea de 31,1 la sută din totalul intrărilor de remiteri personale.

Remiterile personale plătite nerezidenților (debit) au crescut cu 14,6 la sută în special pe seama majorării transferurilor personale – cu 12,31 mil. USD, dar și a remunerării salariaților – cu 1,98 mil. USD și a transferurilor de capital între gospodăriile populației – cu 1,85 mil. USD.

Creșteri ale ieșirilor au fost înregistrate pentru UE și alte țări. Astfel, cele către UE s-au majorat cu 19,9 la sută și au deținut 55,5 la sută din total, cele către *alte țări* – cu 25,4 la sută, constituind 24,9 la sută din total. Ieșirile destinate *CSI* s-au diminuat cu 7,3 la sută și au deținut 19,6 la sută din totalul ieșirilor de remiteri personale.

2. Contul de capital

Contul de capital

15,69 mil. USD

0,4 la sută raportat la PIB

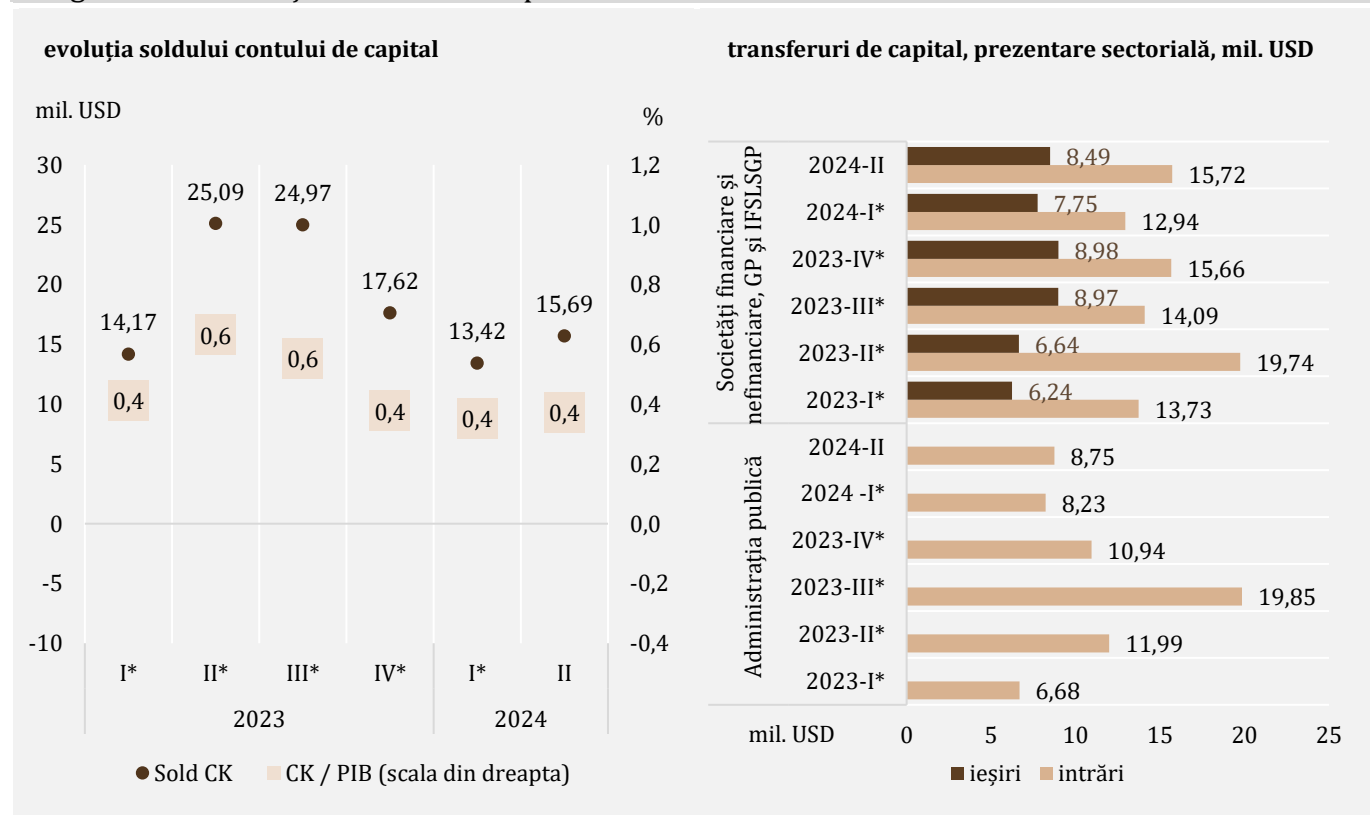
În trimestrul II 2024, **contul de capital** s-a micșorat cu 37,5 la sută f.a.p. Soldul acestuia a fost determinat de intrările nete de capital înregistrate în sectorul privat, care s-au micșorat cu 44,8 la sută, până la 7,23 mil. USD, din cauza diminuării ieșirilor acestora (-20,4 la sută),

în timp ce intrările s-au majorat (+27,9 la sută), (diagrama 14).

Concomitent, intrările nete de asistență tehnică din exterior primite de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit 8,75 mil. USD diminuându-se cu 27,0 la sută f.a.p.

În trimestrul II 2024, diminuarea excedentului contului de capital a fost cauzată de majorarea ieșirilor de capital în sectorul privat, dar și micșorarea intrărilor de asistență tehnică ale administrației publice.

Diagrama 14. Evoluția contului de capital

* date revizuite

Suma soldurilor contului curent și contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital ale rezidenților Republicii Moldova cu nerezidenții, **necesarul net de finanțare externă** în trimestrul II 2024 a constituit 682,18 mil. USD, ceea ce reprezintă 16,2 la sută în raport cu PIB.

3. Contul financiar

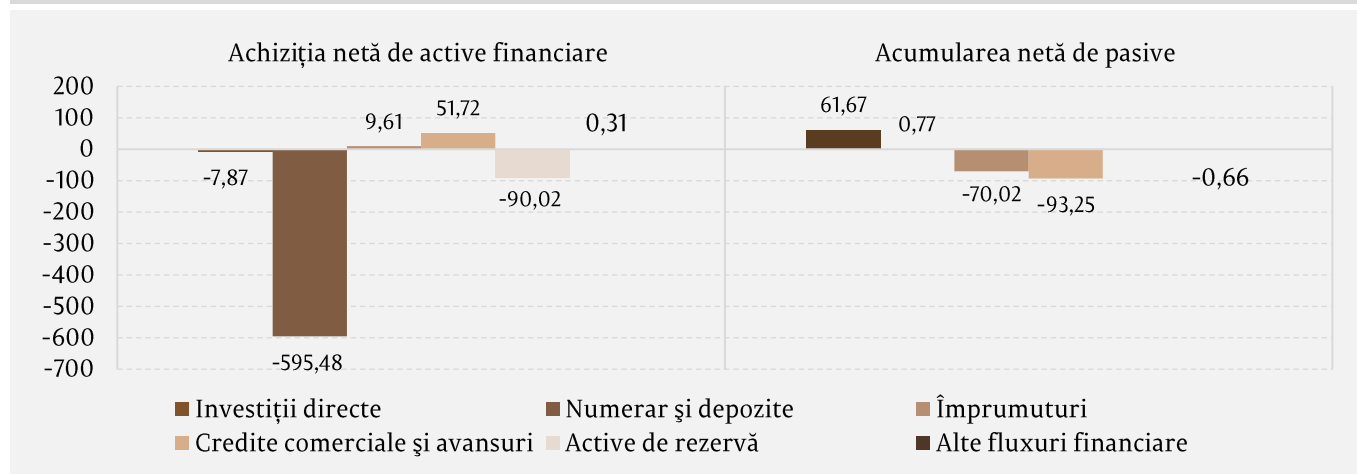
Contul financiar
-530,24 mil. USD
-12,6 la sută
raportat la PIB

În trimestrul II 2024, intrările nete înregistrate la **contul financiar** al balanței de plăți au fost determinate de micșorarea activelor financiare externe ale rezidenților cu 631,73 mil. USD, concomitent cu scăderea pasivelor rezidenților față de nerezidenți generate de tranzacțiile efective, în sumă de 101,49 mil. USD (diagrama 15).

Principalele surse de finanțare a deficitului de cont curent, în trimestrul II 2024, au fost intrările nete de mijloace financiare sub formă de *numerar și depozite*, *activele de rezervă* și cele sub formă de *investiții directe* (tabelul 7).

Intrările nete ale activelor financiare au fost determinate, în special, de tranzacțiile de scădere a activelor sub formă de numerar și depozite, dar și active de rezervă. Ieșirile nete ale pasivelor au rezultat din evoluția tranzacțiilor angajamentelor sub formă de credite comerciale și avansuri și sub formă de împrumuturi.

Diagrama 15. Contul financiar, active și pasive pe categorii funcționale, în trimestrul II 2024 (mil.USD)

Tabelul 7. Sursele de acoperire a necesarului net de finanțare, fluxuri financiare nete

	2023				2024		2023				2024	
	I*	II*	III*	IV*	I*	II	I*	II*	III*	IV*	I*	II
	mil. USD						% din PIB					
Contul financiar	-405,38	-301,78	-481,95	-462,32	-526,16	-530,24	-11,8	-7,6	-10,7	-9,9	-13,8	-12,6
Investiții directe	-131,08	-61,46	-105,91	-43,14	-35,85	-69,54	-3,8	-1,5	-2,3	-0,9	-0,9	-1,7
Investiții de portofoliu	0,73	0,20	0,30	8,15	-0,26	0,20				0,2		
Alte investiții, dintre care:	-430,60	-488,79	-412,22	-878,91	-497,14	-370,88	-12,5	-12,3	-9,1	-18,9	-13,1	-8,8
Numerar și depozite	-169,55	-337,88	-427,49	-491,63	-389,74	-596,25	-4,9	-8,5	-9,5	-10,5	-10,3	-14,2
Împrumuturi	-197,01	-51,65	42,69	-306,93	3,21	79,63	-5,7	-1,3	0,9	-6,6	0,1	1,9
Credite comerciale și avansuri	-64,89	-100,03	-28,19	-81,12	-111,38	144,97	-1,9	-2,5	-0,6	-1,7	-2,9	3,4
Alte creanțe / angajamente	0,85	0,77	0,77	0,77	0,77	0,77						
Active de rezervă	155,57	248,27	35,88	451,58	7,09	-90,02	4,5	6,3	0,8	9,7	0,2	-2,1

Notă: (-) – intrări nete de capital, (+) – ieșiri nete de capital

* date revizuite

Activele financiare externe au reflectat intrările nete, ca rezultat al tranzacțiilor de scădere a activelor sub formă de *numerar și depozite* - cu 595,48 mil. USD, a *activelor de rezervă* – cu 90,02 mil. USD și a celor sub formă de *investiții directe* – cu 7,87 mil. USD. Concomitent, la activele sub formă de

credite comerciale și avansuri și cele sub formă de *împrumuturi* s-au înregistrat ieșiri nete de 51,72 mil. USD și de 9,61 mil. USD, respectiv.

Pasivele financiare externe, în trimestrul II 2024, au prezentat ieșiri nete, condiționate de tranzacțiile de scădere a angajamentelor sub formă de *credite comerciale și avansuri* – cu 93,25 mil. USD, a celor sub formă de *împrumuturi* – cu 70,02 mil. USD și *altor pasive* – cu 0,77 mil. USD. Concomitent, angajamentele sub formă de *investiții directe* au înregistrat intrări nete de 61,67 mil. USD, ca urmare a reinvestirii profiturilor în valoare de 83,66 mil. USD și a creșterii participațiilor la capital în valoare de 4,37 mil. USD, în timp ce instrumentele de natura datoriei față de investitorii străini direcți au înregistrat ieșiri nete de 26,36 mil. USD (tabelul 8).

Tabelul 8. Investiții directe, intrări și ieșiri de capital (mil. USD)

	2023								2024			
	I*		II*		III*		IV*		I*		II	
	intrări	ieșiri	intrări	ieșiri	intrări	ieșiri	intrări	ieșiri	intrări	ieșiri	intrări	ieșiri
Investiții directe	231,03	99,95	146,80	85,34	196,40	90,49	113,99	70,85	171,90	136,05	172,96	103,42
Active	21,50	24,10	19,56	22,41	16,48	20,02	5,78	12,40	11,31	20,25	19,74	11,87
Pasive	209,53	75,85	127,24	62,93	179,92	70,47	108,21	58,45	160,59	115,80	153,22	91,55
<i>Participații la capital și acțiuni ale fondurilor de investiții, exceptând reinvestirea profiturilor</i>	135,67	15,75	93,39	17,39	139,31	6,33	51,23	6,23	76,14	22,09	94,89	6,86
<i>Reinvestirea profiturilor (+) / pierderi (-)</i>	94,13		70,72		128,13		46,43		66,62		83,66	
<i>Instrumente de natura datoriei</i>	73,86	60,10	33,85	45,54	40,61	64,14	56,98	52,22	84,45	93,71	58,33	84,69

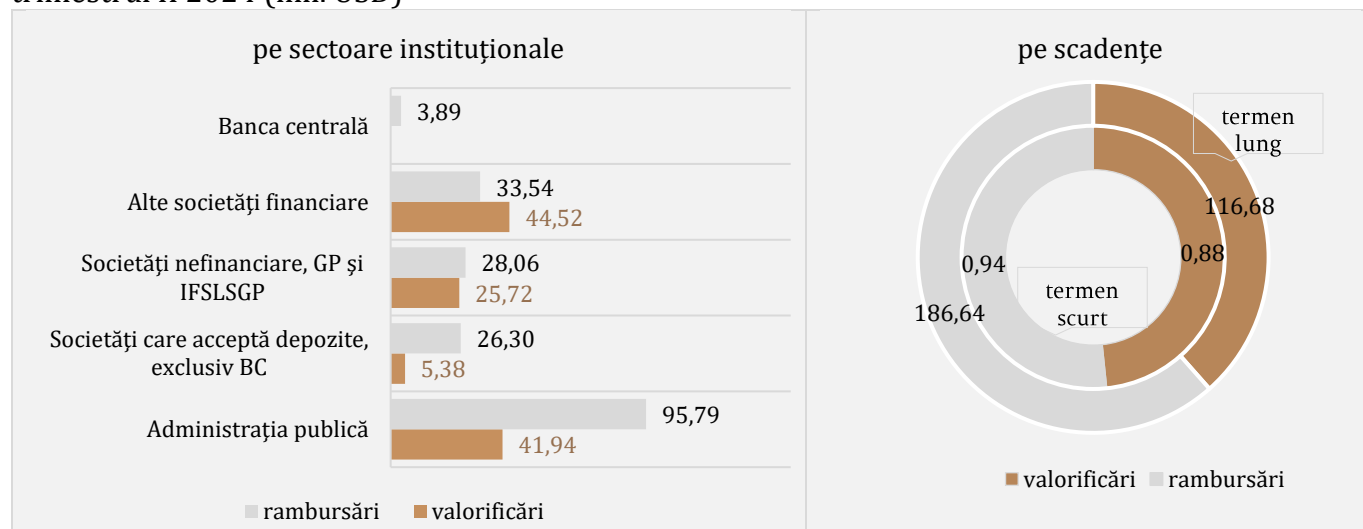
Notă: Achiziția activelor financiare se reflectă pe debit la ieșiri, iar retragerea activelor financiare - pe credit la intrări. Acumularea pasivelor se reflectă pe credit la intrări, iar stingerea pasivelor - pe debit la ieșiri.

* date revizuite

În trimestrul II 2024, rambursările nete de pasive sub formă de *împrumuturi* au constituit 70,02 mil. USD (dintre care trageri – 117,56 mil. USD și rambursări – 187,58 mil. USD). Astfel, *administrația publică* a efectuat rambursări nete în valoare de 53,85 mil. USD, *băncile licențiate* – de 20,92 mil. USD, *societățile nefinanciare, gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ* – 2,34 mil. USD, iar *alte societăți financiare* au efectuat trageri nete de 10,98 mil. USD (diagrama 16).

Ieșirile nete la împrumuturi au fost determinate în special de rambursările nete de împrumuturi ale administrației publice.

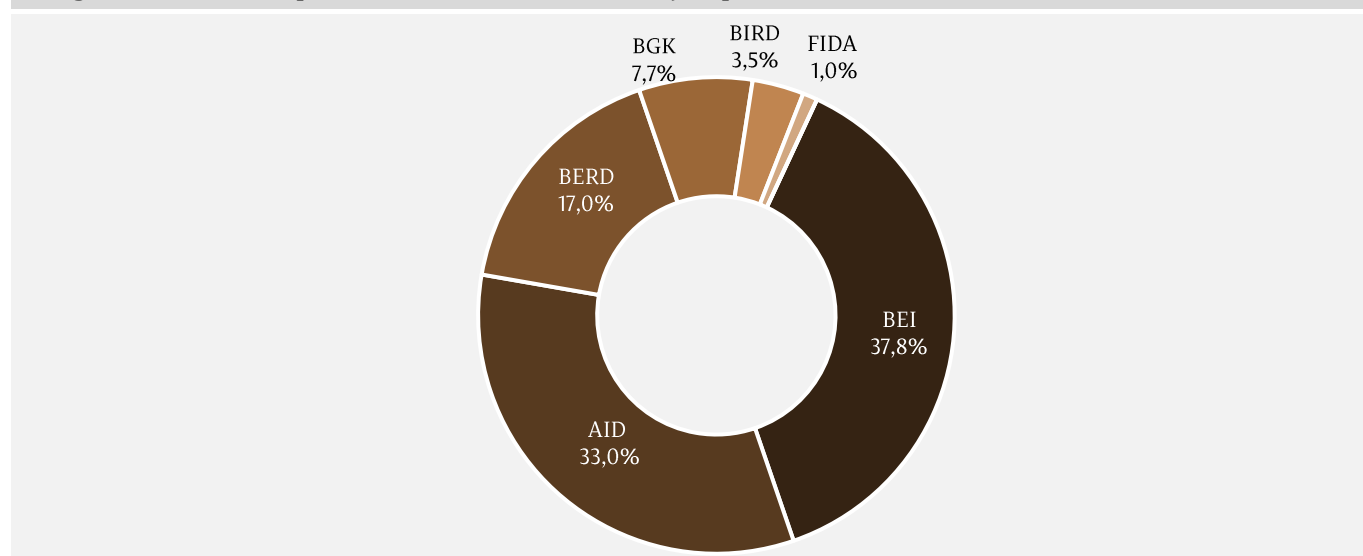
Diagrama 16. Împrumuturi externe (pasive, fără cele intragrup), valorificări și rambursări, în trimestrul II 2024 (mil. USD)

Pe parcursul trimestrului II 2024 *administrația publică* a contractat împrumuturi externe noi în valoare de 41,94 mil. USD, principalii creditori fiind Banca Europeană de Investiții – 15,87 mil. USD; Asociația Internațională de Dezvoltare – 13,82 mil. USD; Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 7,14 mil. USD; Banca Gospodarstwa Krajowego (BGK) - 3,21 mil. USD; Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 1,45 mil. USD; Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă – 0,43 mil. USD; Agenția Japoneză de Cooperare Internațională (JICA) – 0,02 mil. USD (diagrama 17).

În trimestrul II 2024, principalii creditori ai administrației publice au fost Banca Europeană de Investiții și Asociația Internațională de Dezvoltare.

Diagrama 17. Principalii creditori ai administrației publice, în trimestrul II 2024

II. Poziția investițională internațională la 30.06.2024 (date provizorii)

Poziția investițională internațională

-5 641,34 mil. USD
-32,8 la sută raportat la PIB

Soldul net debitor al poziției investiționale internaționale a Republicii Moldova, la 30.06.2024, s-a diminuat cu 5,4 la sută, iar raportul PII la PIB a scăzut cu 3,2 la sută față de situația de la sfârșitul anului 2023 (tabelul 9).

Tabelul 9. Indicatorii principali aferenți poziției investiționale internaționale, la sfârșitul perioadei (MBP6)

	2023				2024		II 2024 / IV 2023
	I*	II*	III*	IV*	I*	II	
	mil. USD						
Poziția investițională internațională netă	-6 504,51	-6 379,29	-6 244,83	-5 960,70	-5 858,32	-5 641,34	94,6
Active	6 758,78	7 008,34	6 879,05	7 769,48	7 671,87	7 609,79	97,9
Pasive	13 263,29	13 387,63	13 123,88	13 730,18	13 530,19	13 251,13	96,5
Activele oficiale de rezervă	4 679,35	4 902,67	4 881,93	5 453,15	5 393,23	5 288,61	97,0
Investițiile directe, pasive	5 260,38	5 283,33	5 384,74	5 468,97	5 375,41	5 310,10	97,1
Împrumuturi (fără cele intragrup), pasive	5 087,79	5 168,64	4 941,70	5 462,13	5 372,50	5 263,91	96,4
	%						p.p.
PII / PIB	-43,8	-41,5	-39,5	-36,0	-34,6	-32,8	3,2
Activele externe / pasivele externe	51,0	52,3	52,4	56,6	56,7	57,4	0,8
Ponderea ISD în poziția pasivelor externe	39,7	39,5	41,0	39,8	39,7	40,1	0,3
Ponderea împrumuturilor (fără împrumuturile intragrup) în poziția pasivelor externe	38,4	38,6	37,7	39,8	39,7	39,7	-0,1

* date revizuite

Poziția activelor financiare externe a totalizat 7 609,79 mil. USD și s-a diminuat cu 2,1 la sută comparativ cu sfârșitul anului 2023, iar cea a pasivelor – 13 251,13 mil. USD, în scădere cu 3,5 la sută. Raportul dintre poziția activelor și a pasivelor externe a constituit 57,4 la sută (+0,8 p.p. față de 31.12.2023).

Poziția *activelor financiare* a fost influențată, în sensul scăderii, de fluxul negativ înregistrat în balanța de plăți (-1 059,09 mil. USD), fluctuația ratelor de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA (-96,77 mil. USD) și modificarea prețurilor instrumentelor financiare (-12,97 mil. USD), în timp ce alte schimbări (+1 009,14 mil. USD) au influențat poziția activelor în sensul majorării (tabelul 10).

Tabelul 10. Poziția investițională internațională (MBP6), (mil. USD)

	Poziția la 31.12.2023*	Modificări care reflectă:					Poziția la 30.06.2024
		dinamica totală	fluxul din BP	schimbări de preț	fluctuația ratei de schimb	alte schimbări	
PII (netă)	-5 960,70	319,36	-1 056,40	81,03	253,08	1 041,65	-5 641,34
Active	7 769,48	-159,69	-1 059,09	-12,97	-96,77	1 009,14	7 609,79
Investiții directe	409,29	4,48	1,07		3,41		413,77
Investiții de portofoliu	23,56	0,04	0,04	0,01	-0,01		23,60
Alte investiții	1 883,48	0,33	-977,27		-31,54	1 009,14	1 883,81
Active de rezervă**	5 453,15	-164,54	-82,93	-12,98	-68,63		5 288,61
Pasive	13 730,18	-479,05	-2,69	-94,00	-349,85	-32,51	13 251,13
Investiții directe	5 468,97	-158,87	106,46	-94,00	-138,83	-32,51	5 310,10
Investiții de portofoliu	23,30	0,10	0,10		0,00		23,40
Alte investiții	8 237,91	-320,28	-109,25		-211,02		7 917,63

Notă: Pentru evaluarea pozițiilor se utilizează cross-cursurile oficiale de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA, la sfârșit de perioadă

* date revizuite

** fluxuri evaluate la rata de schimb zilnică

Adresa: Bulevardul Grigore Vieru nr. 1, MD-2005, Chișinău, Republica Moldova

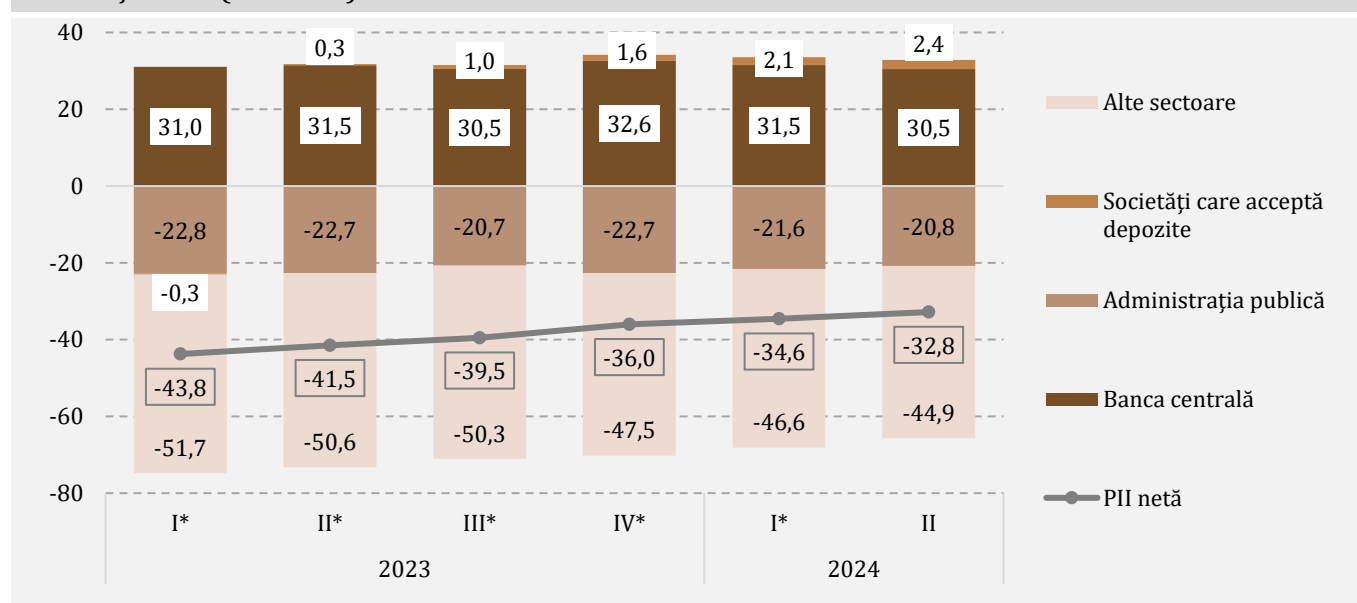
Tel: (+373) 22 822 410, Fax: (+373) 22 220 591, email: official@bnm.md, web: www.bnm.md

Poziția *pasivelor* financiare a fost determinată în sensul scăderii de fluctuația ratelor de schimb ale valutelor originale față de dolarul SUA (-349,85 mil. USD), modificarea prețurilor instrumentelor financiare (-94,00 mil. USD) și alte schimbări (-32,51 mil. USD) și fluxul din balanța de plăți (-2,69 mil. USD).

Banca Națională a Moldovei a înregistrat scăderea poziției creditoare nete relative la PIB, în timp ce administrația publică și alte sectoare (alte societăți financiare, societăți nefinanciare, gospodăriile populației și instituțiile fără scop lucrativ) au înregistrat o îmbunătățire a poziției sale net debitoare față de nerezidenți (diagrama 18).

La 30.06.2024, soldul net debitor al poziției investiționale internaționale relativ la PIB s-a îmbunătățit față de 31.12.2023.

Diagrama 18. Poziția investițională internațională netă, la sfârșitul perioadei, pe sectoare instituționale (% la PIB)

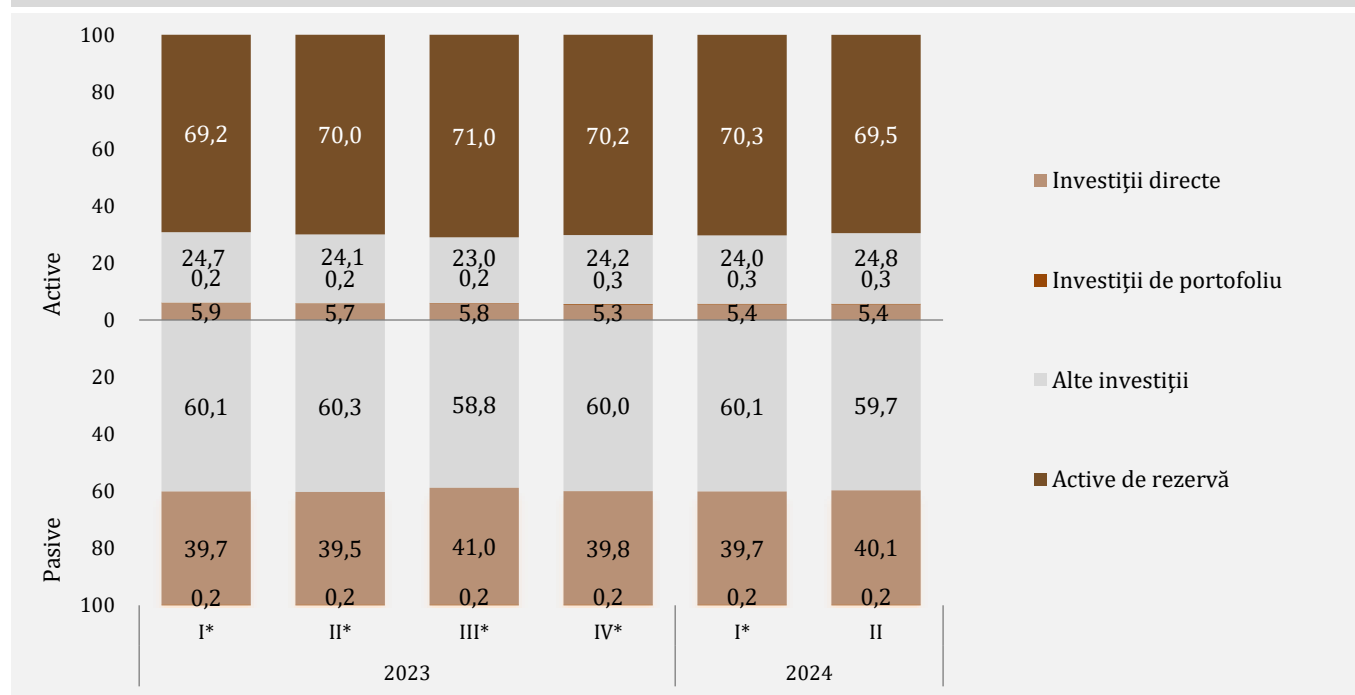

* date revizuite

Din punctul de vedere al structurii PII pe categorii funcționale, diminuarea poziției activelor financiare externe la 30.06.2024 a fost influențată de scăderea poziției *activelor de rezervă* - cu 3,0 la sută, a activelor sub formă de *numerar și depozite* - cu 2,1 la sută, precum și a celor sub formă de *credite comerciale și avansuri* - cu 2,2 la sută. În același timp, activele sub formă de *împrumuturi* s-au majorat cu 20,7 la sută, cele sub formă de *investiții directe* - cu 1,1 la sută, iar cele sub formă de *investiții de portofoliu* - cu 0,2 la sută (diagrama 19).

Activele de rezervă au deținut ponderea predominantă în totalul activelor financiare, în timp ce alte investiții și investițiile directe - ponderi semnificative în totalul pasivelor.

Diagrama 19. Structura activelor financiare și pasivelor externe, pe categorii funcționale, la sfârșitul perioadei (%)

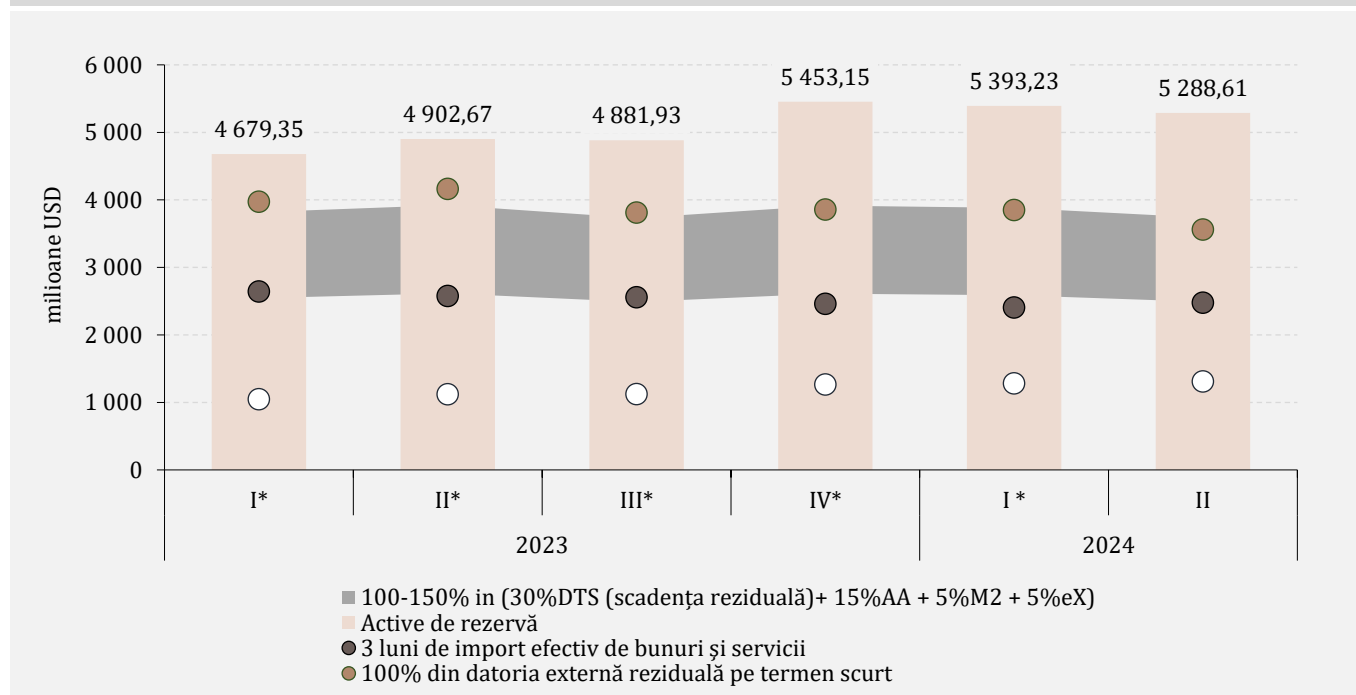
* date revizuite

Poziția *activelor oficiale de rezervă* a constituit 5 288,61 mil. USD la 30.06.2024, ceea ce corespunde tuturor criteriilor de suficiență:

- (i) acoperirea a cel puțin 3 luni de import de bunuri și servicii (au acoperit 6,4 luni de import efectiv);
- (ii) acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (scadența reziduală), (au acoperit 148,5 la sută);
- (iii) acoperirea a 20,0 la sută din masa monetară M2 (au acoperit 80,7 la sută);
- (iv) acoperirea a 100-150 la sută din suma: 30 la sută din datoria externă pe termen scurt (scadența reziduală) + 15,0 la sută din alte angajamente externe + 5,0 la sută din M2 + 5,0 la sută din exporturi de bunuri și servicii (au acoperit 212,3 la sută), (diagrama 20).

La 30.06.2024, poziția activelor oficiale de rezervă s-a diminuat comparativ cu 31.12.2023, dar corespunde tuturor criteriilor de suficiență.

Diagrama 20. Indicatorii suficienței activelor oficiale de rezervă, la sfârșitul perioadei

Notă: Criteriile se bazează pe recomandările FMI din "Assessing Reserve Adequacy - Specific Proposals", aprilie 2015

<http://www.imf.org/external/np/pp/eng/2014/121914.pdf>

* date revizuite pentru indicatorii suficienței

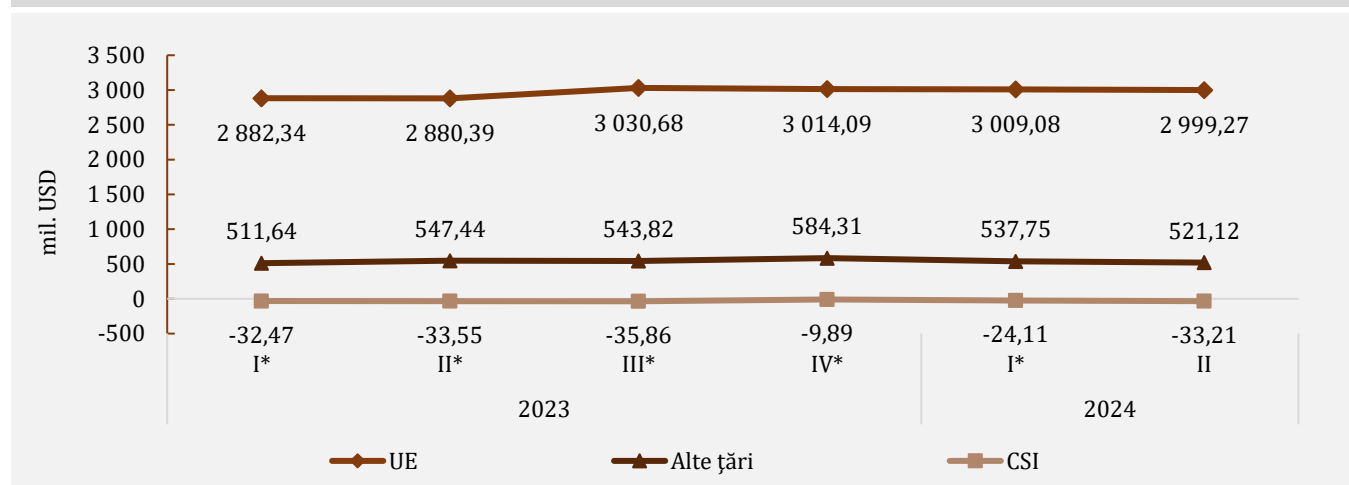
Evoluția poziției **pasivelor** a fost determinată de scăderea cu 3,9 la sută a angajamentelor sub formă de **alte investiții** comparativ cu 31.12.2023, acestea deținând ponderea de 59,8 la sută în pasivele externe ale țării. Alte investiții au fost constituite din: **împrumuturi** - 66,5 la sută, **credite comerciale și avansuri** - 25,9 la sută, **numerar și depozite** - 2,3 la sută, **drepturi speciale de tragere** - 4,7 la sută și **alte pasive** - 0,6 la sută.

Pasivele sub formă de **investiții directe** s-au diminuat cu 2,9 la sută și au deținut 40,1 la sută în angajamentele externe ale țării. Investițiile directe au constat în proporție de 65,7 la sută din **capital propriu**, care s-a diminuat cu 2,8 la sută față de 31.12.2023 și 34,3 la sută din **instrumente de natura datoriei** (-3,1 la sută).

În distribuția geografică a investițiilor directe sub formă de participații și acțiuni acumulate, cele din țările UE s-au diminuat cu 0,5 la sută și au totalizat 2 999,27 mil. USD, iar cele din alte țări au scăzut cu 10,8 la sută, constituind 521,12 mil. USD. În același timp, investițiile directe sub formă de participații și acțiuni provenite din CSI, în trimestrul II 2024, au totalizat -33,21 mil. USD (diagrama 21).

Pozițiile investițiilor directe sub formă de participații și acțiuni provenite din toate regiunile s-au diminuat față de 31.12.2023.

Diagrama 21. Poziția investițiilor directe**, capitalul propriu, pe zone geografice, la sfârșitul perioadei

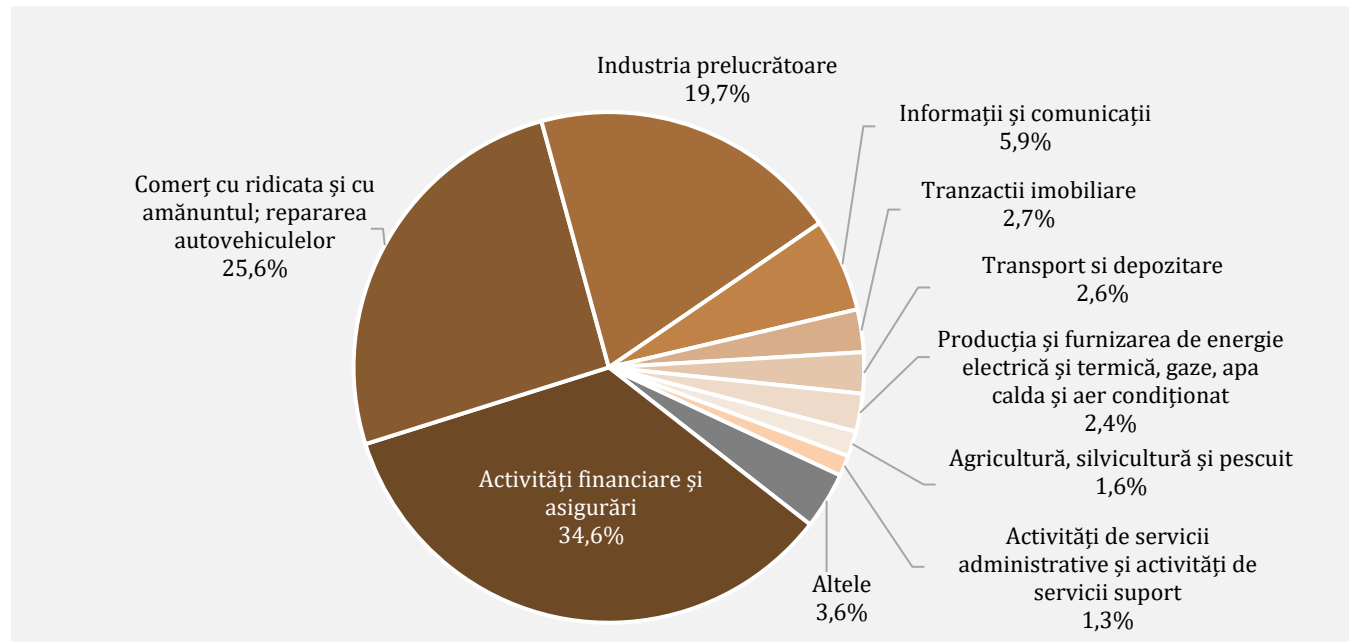

* date revizuite

** poziții calculate conform valorii de bilanț, distribuția pe țări în baza investitorului nemijlocit

Activitățile financiare și asigurările, comerțul cu ridicata și cu amănuntul, precum și industria prelucrătoare au continuat să dețină ponderile cele mai mari în poziția pasivelor sub formă de investiții directe (capital propriu).

Diagrama 22. Investițiile directe, capitalul propriu acumulat la 30.06.2024, pe activități economice (conform CAEM-2)

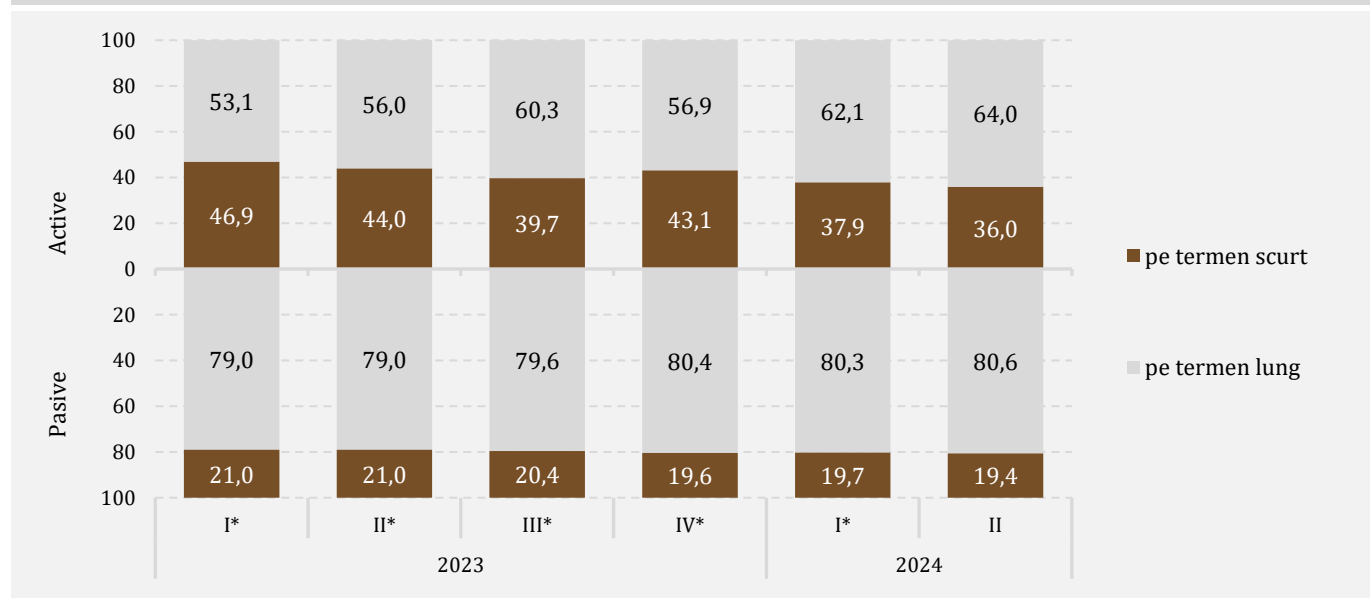

În structura pe scadențe a *activelor financiare*, raportul dintre activele pe termen lung și cele pe termen scurt reprezintă 1,8 (diagrama 23). Astfel, în totalul *creanțelor* predomină cele *pe termen lung*, cu o pondere de 64,0 la sută, alcătuite din active de rezervă (titluri de valoare, numerar și depozite, aur monetar) – 85,5 la sută, investiții directe – 8,1 la sută, alte investiții – 5,9 la sută și investiții de portofoliu – 0,5 la sută. Structura *pasivelor* externe arată prevalența angajamentelor pe

termen lung (80,6 la sută), în timp ce pasivele *pe termen scurt* dețin o pondere de 19,4 la sută. Raportul dintre *pasivele* pe termen lung și cele pe termen scurt este de 4,2.

Ponderea majoră atât în structura activelor financiare, cât și în structura pasivelor a venit celor pe termen lung.

Diagrama 23. Structura activelor financiare și ce a pasivelor externe, pe scadențe, la sfârșitul perioadei (%)

* date revizuite

III. Datoria externă brută la 30.06.2024 (date provizorii)

Datoria externă brută 9 741,01 mil. USD
56,7 la sută raportat la PIB

Datoria externă brută a Republicii Moldova s-a diminuat cu 3,7 la sută pe parcursul primului semestru al anului 2024 (-377,83 mil. USD), contribuția majoră în acest sens fiind atribuită micșorării datoriei private de 193,74 mil.USD (-3,1 la sută). Raportul datoriei externe la PIB a scăzut cu 4,5 p.p. comparativ cu situația din 31.12.2023 (tabelul 11).

Datoria externă pe termen lung deține în continuare cea mai mare pondere în totalul datoriei externe (73,7 la sută), valoarea căreia a înregistrat o scădere cu 3,5 la sută față de finele anului 2023. Datoria externă pe termen scurt s-a diminuat cu 4,4 la sută la 30.06.2024 și a deținut o pondere de 26,3 la sută din totalul datoriei externe brute.

Tabelul 11. Datoria externă brută, la sfârșitul perioadei

	2023				2024		2023				2024	
	I*	II*	III*	IV*	I*	II	I*	II*	III*	IV*	I*	II
	mil. USD						% din PIB					
Datoria externă brută	9 878,01	9 969,52	9 562,40	10 118,84	9 984,65	9 741,01	66,5	64,8	60,5	61,2	58,9	56,7
Datoria publică	3 476,97	3 574,01	3 347,52	3 820,52	3 727,83	3 636,43	23,4	23,2	21,2	23,1	22,0	21,2
Datoria privată	6 401,04	6 395,51	6 214,88	6 298,32	6 256,82	6 104,58	43,1	41,6	39,3	38,1	36,9	35,5
Termen scurt**	2 781,91	2 809,51	2 681,20	2 684,61	2 666,79	2 565,75	18,7	18,3	17,0	16,2	15,7	14,9
Termen lung**	7 096,10	7 160,01	6 881,20	7 434,23	7 317,86	7 175,26	47,8	46,5	43,5	45,0	43,2	41,8

* date revizuite

** conform maturităților originale

Principalii indicatori aferenți datoriei externe evidențiază avantajul finanțării externe, eficiența acestuia fiind reflectată prin valorile reduse ale ratelor medii trimestriale ale dobânzilor menținute istoric la valori practic constante (Error! Not a valid bookmark self-reference.12).

Tabelul 12. Indicatorii principali aferenți datoriei externe, la sfârșitul perioadei

	2023				2024		II 2024 / VI 2023
	I*	II*	III*	IV*	I*	II	
	%						
Ponderea DE publice în DE brută	35,2	35,8	35,0	37,8	37,3	37,3	-0,5
Ponderea DE pe termen lung în DE brută	71,8	71,8	72,0	73,5	73,3	73,7	0,2
Ponderea DE pe termen scurt în DE brută	28,2	28,2	28,0	26,5	26,7	26,3	-0,2
Ponderea creditorilor organizații internaționale și guverne străine în DE sub formă de împrumuturi și alocări de DST	57,6	58,2	57,2	59,6	59,5	58,9	-0,7
Rata medie trimestrială implicită a dobânzii la DE sub formă de împrumuturi și alocări de DST	0,5	0,6	0,6	0,7	0,6	0,7	0,0
Rata reînnoirii finanțării (raportul dintre trageri noi și rambursări la împrumuturile pe termen lung)	197,4	115,4	62,0	234,5	86,0	48,3	-186,2
ani							
Scadența medie implicită a DE pe termen lung sub formă de împrumuturi (în câți ani va fi achitată datoria, dacă se vor păstra rambursările curente și nu vor fi trageri noi)	9,7	6,4	3,1	6,7	8,6	5,5	-1,2

* date revizuite

Diminuarea substanțială a ratei de reînnoire a finanțării (-43,8 la sută față de 31.03.2024) denotă reducerea atragerii de noi împrumuturi și creșterea deservirii datoriei externe pe termen lung, fapt confirmat și prin diminuarea scadenței medii implicite a datoriei externe pe termen lung cu 36,0 la sută față de 31.03.2024).

În cazul menținerii nivelului constant de rambursări similar celor efectuate pe parcursul trimestrului II 2024, stocul datoriei pe termen lung sub formă de împrumuturi existent la 31.03.2024 ar fi stins timp de cinci ani și șase luni.

Serviciul datoriei externe publice a Republicii Moldova este prezentat în tabelul 13.

Tabelul 13. Serviciul datoriei externe, plăți efective

	2023				2024	
	I*	II*	III*	IV*	I*	II
	mil. USD					
Serviciul datoriei externe brute	139,41	222,92	485,93	204,33	175,27	274,74
Serviciul datoriei externe publice e sub formă de împrumuturi, alocări de DST și titluri de angajamente, dintre care:	39,77	97,75	366,65	87,21	76,74	130,95
<i>Serviciul datoriei de stat externe brute</i>	37,35	89,38	363,49	78,13	70,91	121,51
Serviciul datoriei externe sectorului private sub formă de împrumuturi	99,64	125,17	119,28	117,12	98,53	143,79
	/ export de bunuri și servicii (%)					
Serviciul datoriei externe brute	9,2	16,2	33,3	13,5	12,8	19,6
Serviciul datoriei externe publice sub formă de împrumuturi, alocări de DST și titluri de angajamente, dintre care:	2,6	7,1	25,1	5,8	5,6	9,3
<i>Serviciul datoriei de stat externe brute</i>	2,5	6,5	24,9	5,1	5,2	8,7
Serviciul datoriei externe sectorului private sub formă de împrumuturi	6,6	9,1	8,2	7,7	7,2	10,3

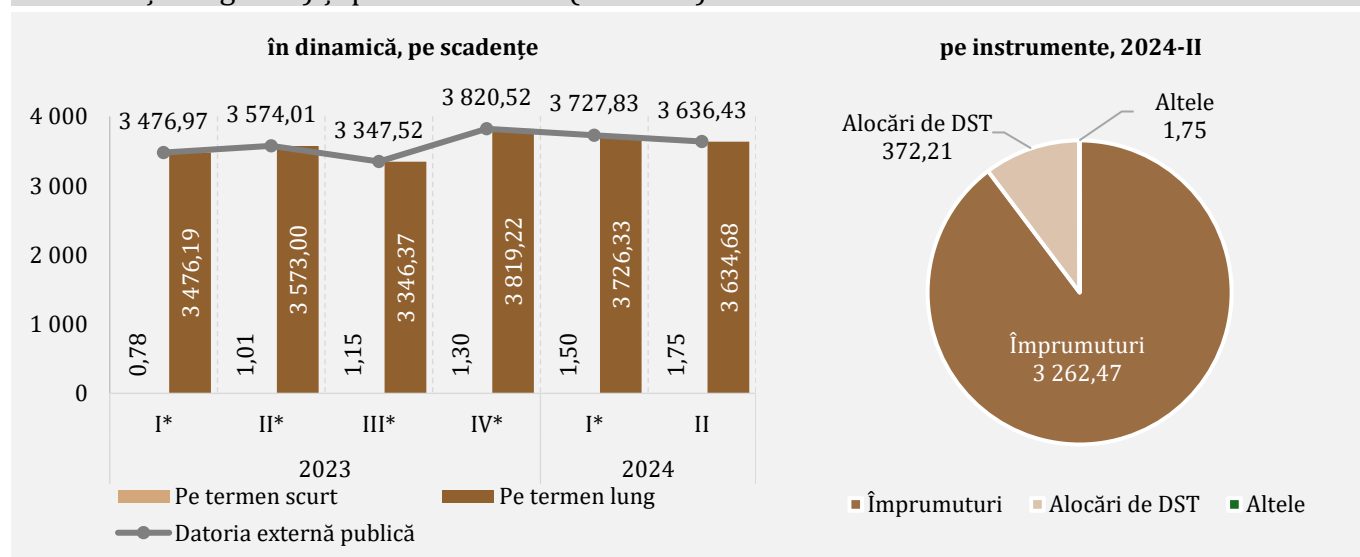
* date revizuite

1. Datoria externă publică

Datoria externă publică a arătat o tendință descendentă în primul semestru a anului 2024, stabilindu-se la nivelul de 3 636,43 la 30.06.2024. Aceasta a constituit 37,3 la sută din totalul datoriei externe brute, -0,4 p.p. comparativ cu finele anului 2023. Din punct de vedere a scadențelor originale, datoria externă publică pe termen scurt a însumat 1,75 mil. USD, reflectând investițiile de portofoliu și alte angajamente aferente datoriei (diagrama 24).

Conform situației datoriei externe publice la 30.06.2024, principalul instrument de finanțare implementat de către autoritățile Republicii Moldova rămân a fi împrumuturile, cu o pondere de 89,7 la sută din total.

Diagrama 24. Evoluția datoriei externe publice, la sfârșitul perioadei, pe scadențe (conform maturității originale) și pe instrumente (mil. USD)

* date revizuite

Datoria externă publică pe termen scurt conform scadenței restante, a totalizat 302,66 mil. USD la 30.06.2024 și diferă considerabil de cea pe termen scurt conform scadenței inițiale/originale (1,75 mil. USD). Ea include nu doar datoria publică pe termen scurt conform contractelor semnate inițial, dar și partea din datoria pe termen lung care devine scadentă pe durată de un an de la perioada de referință.

Ponderea cea mai mare în datoria pe termen scurt potrivit scadenței restante o deține administrația publică, 96,3 la sută la finele trimestrului II 2024, cu 0.8 p.p. mai puțin comparativ cu situația din 31.12.2023 (tabelul 14).

Tabelul 14. Datoria externă publică: scadența restantă pe termen scurt, pe sectoare, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

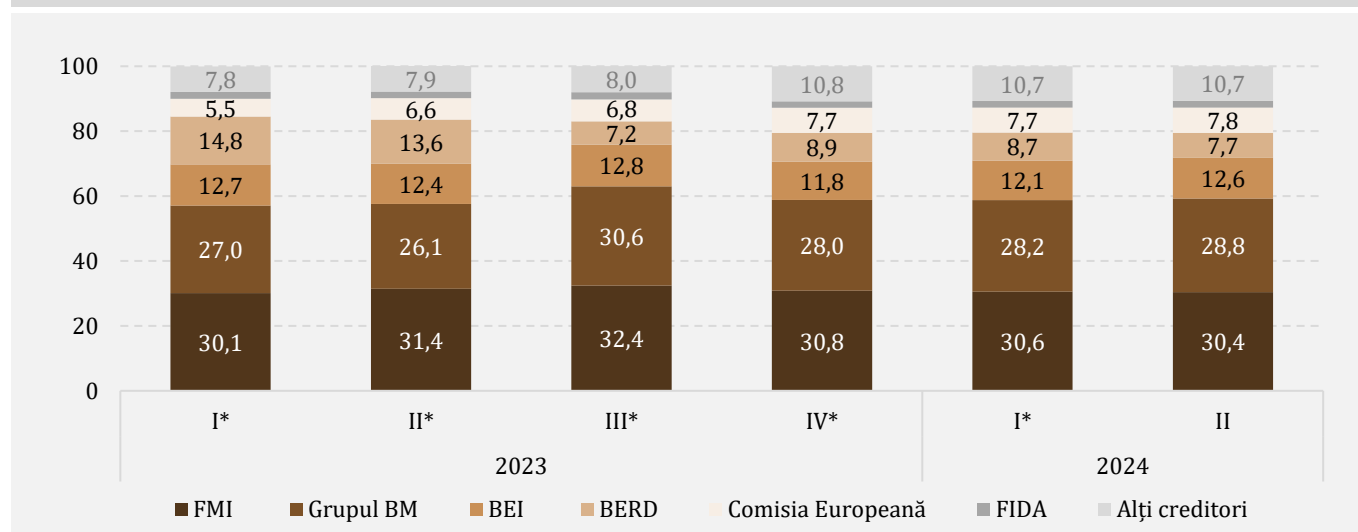
	2023				2024	
	I*	II*	III*	IV*	I*	II*
Administrația publică	283,34	506,54	266,96	346,87	338,08	291,48
Datoria pe termen scurt conform maturității originale	0,78	1,01	1,15	1,30	1,50	1,75
<i>Investiții de portofoliu</i>	0,63	0,63	0,55	0,47	0,44	0,47
Angajamente pe termen lung scadente timp de un an sau mai puțin	282,56	505,54	265,81	345,57	336,59	289,73
<i>Împrumuturi</i>	282,56	505,54	265,81	345,57	336,59	289,73
Banca centrală	8,95	8,87	10,13	10,36	11,25	11,18
Angajamente pe termen lung scadente timp de un an sau mai puțin	8,95	8,87	10,13	10,36	11,25	11,18
<i>Împrumuturi</i>	8,95	8,87	10,13	10,36	11,25	11,18
TOTAL	292,29	515,41	277,09	357,24	349,33	302,66

* date revizuite

La finele trimestrului II 2024, principalul creditor al statului a fost Fondul Monetar Internațional cu o pondere de 30,4 la sută în totalul datoriei publice (1 104,93 mil. USD), urmat de Grupul Băncii Mondiale cu 28,8 la sută sau 1 048,56 mil. USD (în care datoria față de Asociația Internațională pentru Dezvoltare a constituit 796,75 mil. USD și datoria față de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 251,81 mil. USD) și Banca Europeană de Investiții cu 12,6 la sută (456,40 mil. USD), (diagrama 25, tabelul 15).

Fondul Monetar Internațional și Grupul Băncii Mondiale sunt principalii creditori externi ai sectorului public.

Diagrama 25. Structura pe creditori a datoriei externe publice, la sfârșitul perioadei (%)

* date revizuite

Tabelul 15. Datoria externă sub formă de împrumuturi, alocări de DST și titluri de angajamente, pe creditori, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

	2023				2024		I 2024 / IV 2023
	I*	II*	III*	IV*	I*	II	
Banca centrală	64,69	60,19	59,17	56,58	54,82	50,60	89,43
FMI	64,69	60,19	59,17	56,58	54,82	50,60	89,43
Datoria de stat directă	3 353,34	3 453,97	3 223,58	3 695,85	3 609,69	3 525,79	95,40
<i>Organisme internaționale</i>	<i>3 148,60</i>	<i>3 252,74</i>	<i>3 029,86</i>	<i>3 356,08</i>	<i>3 281,71</i>	<i>3 205,41</i>	<i>95,51</i>
FMI	982,00	1 063,36	1 026,53	1 121,52	1 084,70	1 054,33	94,01
AID	790,47	786,51	773,87	808,07	796,59	796,75	98,60
BEI	402,65	405,78	387,74	406,56	411,11	416,15	102,36
Comisia Europeană	190,41	234,90	226,59	294,71	285,78	283,64	96,24
BERD	491,90	464,60	218,88	315,23	302,18	260,57	82,66
BIRD	148,16	147,32	249,01	261,06	254,23	251,81	96,46
FIDA	74,06	73,00	74,24	75,43	76,32	74,68	99,01
BDCE	68,95	77,27	73,00	73,50	70,80	67,48	91,81
<i>Relații bilaterale</i>	<i>204,11</i>	<i>200,60</i>	<i>193,17</i>	<i>339,30</i>	<i>327,54</i>	<i>319,91</i>	<i>94,29</i>
Japonia	52,26	49,19	47,51	145,30	137,49	128,86	88,69
Franța	81,60	81,94	79,04	127,89	124,02	123,09	96,25
Polonia	22,22	22,32	21,52	22,70	24,16	27,19	119,78
Rusia	14,60	14,60	14,60	14,60	14,60	14,60	100,00
Austria	16,16	15,38	14,65	14,59	13,96	13,02	89,24
SUA	12,07	12,07	10,93	9,16	8,41	8,41	91,81
Germania	5,20	5,10	4,92	5,06	4,90	4,74	93,68
<i>Altele</i>	<i>0,63</i>	<i>0,63</i>	<i>0,55</i>	<i>0,47</i>	<i>0,44</i>	<i>0,47</i>	<i>100,00</i>
Datoria a UAT	31,67	32,65	52,20	54,56	49,54	48,02	88,01
<i>Organisme internaționale</i>	<i>31,67</i>	<i>32,65</i>	<i>52,20</i>	<i>54,56</i>	<i>49,54</i>	<i>48,02</i>	<i>88,01</i>
BEI	22,67	22,61	42,08	43,34	41,59	40,25	92,87
BERD	8,64	9,71	9,83	10,95	7,73	7,59	69,32
NEFCO	0,36	0,33	0,29	0,27	0,22	0,18	66,67
Datoria corporațiilor publice	27,12	26,82	11,96	12,70	12,72	10,74	84,57
<i>Organisme internaționale</i>	<i>27,12</i>	<i>26,82</i>	<i>11,96</i>	<i>12,70</i>	<i>12,72</i>	<i>10,74</i>	<i>84,57</i>
BERD	12,60	12,53	11,96	12,70	12,72	10,74	84,57
BEI	14,52	14,29					
Datoria privată negarantată de stat	3 080,11	3 048,04	2 997,46	3 076,32	3 049,27	3 004,35	97,66
<i>Organisme internaționale</i>	<i>298,85</i>	<i>279,65</i>	<i>281,70</i>	<i>292,08</i>	<i>302,58</i>	<i>274,22</i>	<i>93,89</i>
<i>Alți creditori</i>	<i>2 781,26</i>	<i>2 768,39</i>	<i>2 715,76</i>	<i>2 784,24</i>	<i>2 746,69</i>	<i>2 730,13</i>	<i>98,06</i>
TOTAL	6 556,93	6 621,67	6 344,37	6 896,01	6 776,04	6 639,50	96,28

* date revizuite

La situația din 30.06.2024, 68,2 la sută din datoria externă brută a fost sub formă de împrumuturi, alocări de DST și titluri de angajamente (tabelul 15), însumând 6 639,50 mil. USD (-3,7 la sută față de situația din 31.12.2023). Partea predominantă din acestea o constituie datoria de stat directă, principalii creditori fiind organismele internaționale (3 205,41 mil USD, în scădere cu 4,5 la sută față de 31.12.2023), dar și guvernele altor țări (319,91 mil. USD, cu 5,7 la sută mai puțin), cea mai mare pondere revenindu-i Guvernului Japoniei, urmat de Guvernul Franței.

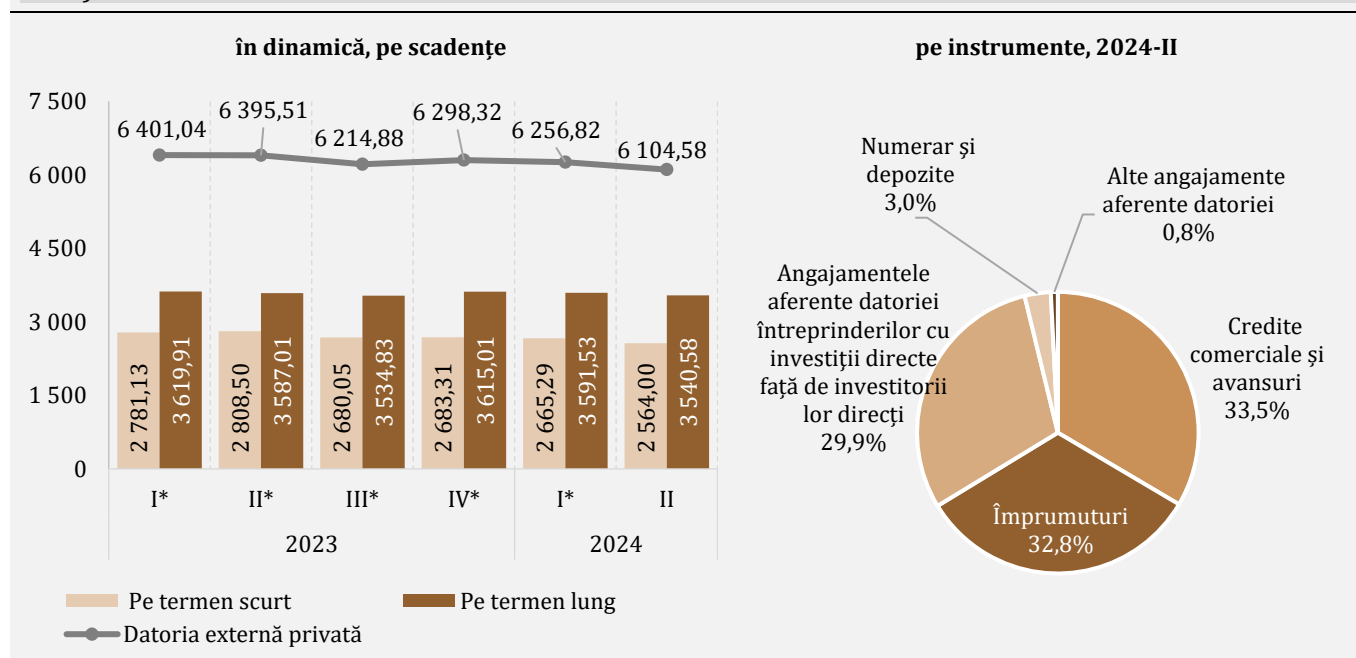
2. Datoria externă privată

Datoria externă privată a constituit 62,7 la sută în totalul datoriei externe brute și a atins un nivel de 6 104,58 mil. USD, micșorându-se cu 3,1 la sută față de 31.12.2023, atât ca urmare a diminuării datoriei pe termen lung, cât și a celei pe termen scurt. În concordanță cu principiul maturității originale a datoriei externe private, cea mai mare pondere (58,0 la sută) îi revine *datoriei pe termen lung*, care a scăzut cu 2,1 la sută față de finele anului 2023, iar *datoria pe termen scurt* a cunoscut o descreștere de 4,4 la sută și a constituit 42,0 la sută din totalul datoriei private (diagrama 26).

În același timp, structura datoriei private pe instrumente reflectă faptul că aceasta este alcătuită majoritar din credite comerciale și avansuri, care s-au diminuat cu 3,9 la sută, stabilindu-se la nivelul de 2 047,91 mil. USD.

Pe parcursul primului semestru 2024, datoria externă privată a avut un trend descendent, fapt datorat atât diminuării datoriei pe termen lung, cât și celei pe termen scurt.

Diagrama 26. Datoria externă privată, la sfârșitul perioadei (conform maturității originale), (mil. USD)

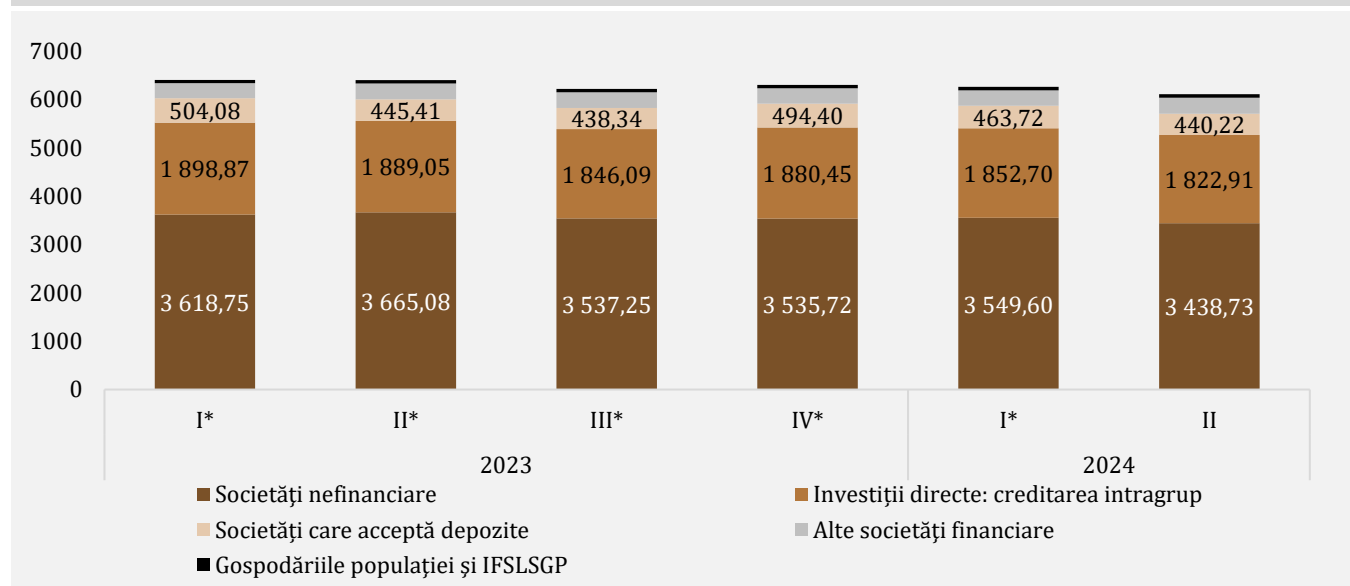
* date revizuite

În datoria externă privată pe sectoare instituționale, cea mai semnificativă pondere, de 56,3 la sută, a revenit societăților nefinanciare (diagrama 27). Creditarea intragrup din cadrul investițiilor directe, care reprezintă un instrument solid de finanțare externă durabilă, este utilizat de către mediul privat la doar 29,9 la sută (din perspectiva cotei-părți pe care o deține în totalul datoriei externe private).

Societățile care acceptă depozite, exclusiv banca centrală dețin 7,2 la sută, alte societăți financiare – 5,4 la sută, iar gospodăriile populației - 1,2 la sută din total.

Societățile nefinanciare mențin, în continuare, ponderea majoră în datoria externă privată.

Diagrama 27. Structura datoriei private, pe sectoare instituționale, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

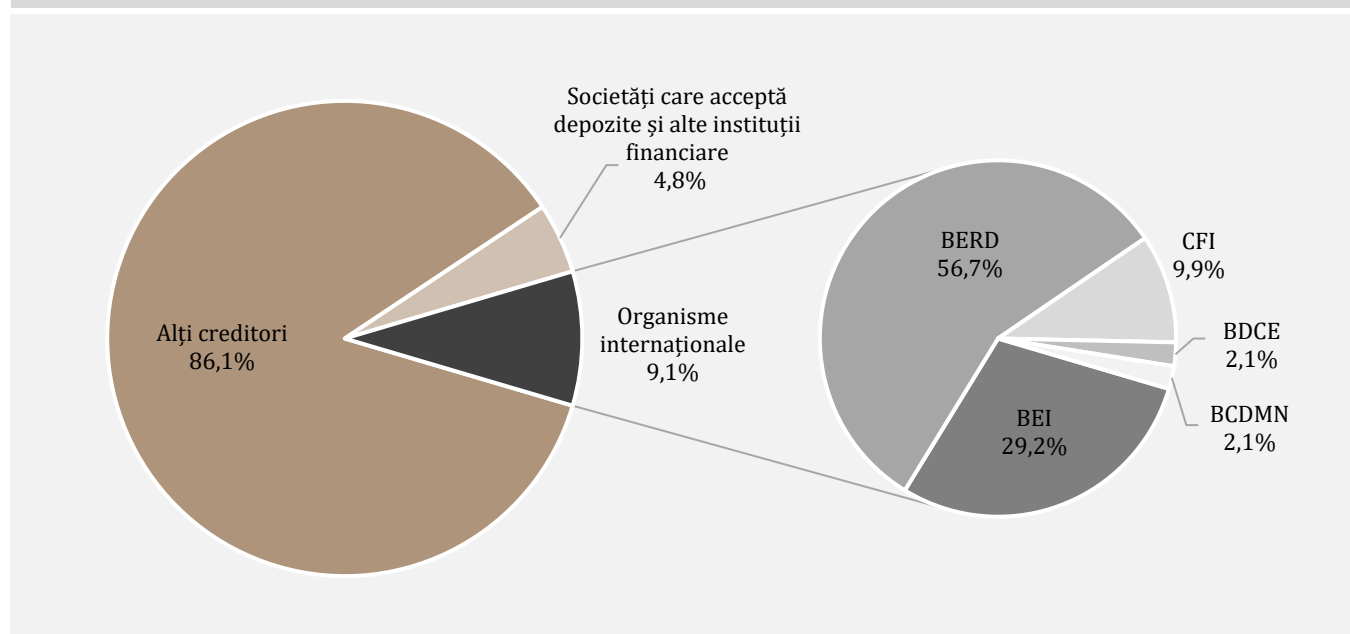

* date revizuite

Conform situației din 30.06.2024, 9,1 la sută din totalul datoriei externe private reprezintă angajamente contractate de la organizațiile internaționale, iar de la alți creditori, inclusiv bănci, precum și de la societăți nefinanciare – 90,9 la sută din total (diagrama 28). Principalul creditor al sectorului privat din cadrul organizațiilor internaționale a fost BERD, cu 56,7 la sută, urmat de BEI, cu 29,2 la sută.

Principalii creditori ai sectorului privat au fost alți creditori.

Diagrama 28. Structura pe creditori a datoriei private, la 30.06.2024

Conform scadenței restante, datoria externă privată pe termen scurt a constituit 3 257,74 mil. USD la finele trimestrului II al anului 2024. Aceasta deține o cotă parte de 53,4 la sută din totalul datoriei externe private, ceea ce reprezintă cu 11,4 p.p. mai mult comparativ cu valoarea datoriei private cu maturitate originală pe termen scurt (tabelul 16).

Tabelul 16. Datoria externă privată: scadența restantă pe termen scurt, pe sectoare, la sfârșitul perioadei (mil. USD)

	2023				2024	
	I*	II*	III*	IV*	I*	II*
Societăți care acceptă depozite, exclusiv banca centrală	282,40	245,26	247,08	284,88	256,94	242,32
Datoria pe termen scurt conform maturității originale	204,56	173,19	174,73	210,52	182,05	181,07
<i>Valută și depozite</i>	204,56	173,19	174,73	210,52	182,05	181,07
Angajamente pe termen lung scadente timp de un an sau mai puțin	77,84	72,07	72,35	74,36	74,89	61,25
<i>Împrumuturi</i>	77,84	72,07	72,35	74,36	74,89	61,25
Alte sectoare	2 904,34	2 888,76	2 779,96	2 694,05	2 758,48	2 598,74
Datoria pe termen scurt conform maturității originale	2 289,21	2 342,30	2 211,20	2 166,63	2 182,54	2 081,07
<i>Valută și depozite</i>	1,47	7,97	1,75	0,90	1,21	1,51
<i>Împrumuturi</i>	61,92	61,39	63,10	64,56	64,19	63,69
<i>Credite comerciale și avansuri</i>	2 171,08	2 219,20	2 093,61	2 049,43	2 066,40	1 966,13
<i>Alte angajamente de natura datoriei</i>	54,74	53,74	52,74	51,74	50,74	49,74
Angajamente pe termen lung scadente timp de un an sau mai puțin	615,13	546,47	568,76	527,42	575,94	517,67
<i>Împrumuturi</i>	615,13	546,47	568,76	527,42	575,94	517,67
Investiții directe: creditarea intragrup	494,15	512,34	505,85	518,99	483,91	416,67
Datoria pe termen scurt conform maturității originale	287,36	293,01	294,12	306,16	300,70	301,86
Angajamente aferente datoriilor întreprinderilor cu investiții directe față de investitorii lor direcți	287,36	293,01	294,12	306,16	300,70	301,86
Angajamente pe termen lung scadente timp de un an sau mai puțin	206,79	219,33	211,73	212,83	183,21	114,81
Angajamente aferente datoriilor întreprinderilor cu investiții directe față de investitorii lor direcți	206,79	219,33	211,73	212,83	183,21	114,81
TOTAL	3 680,89	3 646,36	3 532,89	3 497,92	3 499,33	3 257,74

* date revizuite

Partea cea mai semnificativă din datoria externă privată pe termen scurt după scadența restantă o dețin *alte sectoare*, cu 2 598,74 mil. USD (79,8 din totalul datoriei private la 30.06.2024), urmate de *investițiile directe* din cadrul creditării intragrup, cu o pondere de 12,8 la sută.

Seriile de timp pot fi accesate în baza de date interactivă:

Balanța de plăți (MBP6) în prezentare standard:

<http://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml>

Balanța de plăți (MBP6) în prezentare desfășurată:

<https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP16.xhtml>

Balanța de plăți (MBP6) în prezentare analitică:

<https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP22.xhtml>

Raportul integrat al poziției investiționale internaționale (MBP6):

<http://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml>

Poziția investițională internațională (MBP6) în prezentare standard:

<https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP23.xhtml>

Poziția investițională internațională (MBP6) în prezentare analitică, pe scadențe:

<https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP25.xhtml>

Poziția investițională internațională (MBP6) în prezentare analitică, pe instrumente:

<https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP26.xhtml>

Poziția investițională internațională (MBP6) în prezentare analitică, pe sectoare:

<https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP27.xhtml>

Datoria externă brută (MBP6): <http://bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml>